

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 20, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 75 c.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPA - JULY 20, 1996

Nr. 141

Lietuva - viena didžiausių branduolinių valstybių

Vilnius, liepos 18 d. (Elta) - Lietuva yra viena didžiausių branduolinių valstybių pagal atominių elektrinių dalį bendroje energikoje. Ignalinos atominė elektrinė pagamina 85 proc. Lietuvoje suvartojamos elektros energijos. Tuo šiuo šalies panašiai į Prancūziją. Tai pažymėjo Lietuvoje viešintis Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) generalinis direktorius Hans Blix, ketvirtadienį susitikęs su Lietuvos ministro pirmininku Mindaugu Stankevičiumi.

Šiame susitikime premjeras kalbėjo, kad Ignalinos AE sugumas rūpi ne tik TATENA, bet ir Lietuvai. Vyriausybės vadovas padėjo už tarptautinės organizacijos pastangas stiprinant svarbąs energetinio objekto saugumą, užtikrinant

sėkmingą jo funkcionavimą. Ir pati Lietuva siekia modernizuoti elektrinės saugumo sistemą, nors tam labai trūksta lėšų. M. Stankevičius paminėjo, jog yra ir labai gerų pasiūlymų - iš viso atsisakyti atominės elektrinės. Tačiau kol kas tai nerealu, nes nėra lygiavertio pakaitalo.

H. Blix sakė, kad kiekviena valstybė pati yra atsakinga už savo sprendimus, pasirinkimus ir saugumą. Tačiau sienos dabar yra labai sąlyginis dalykas, kalbėjo svečias. Pasak jo, tai parodė ir Černobylio katastrofa. TATENA vadovas taip pat teigė, kad ji maloniai nustebino dabartinę Ignalinos AE būklę. Jis sako nesitikėjęs pamatyti taip gerai techniškai sutvarkytą elektrinę.

Bus registruojami užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai

Vilnius, liepos 18 d. (Elta) - Nuolat užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai jau nuo rugpjūčio mėnesio tikriausiai galės prisiregistruoti Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose. Tokia Lietuvos piliečių registravimo tvarka numatyta praėjusią savaitę užsienio reikalų ministro Povilo Gylio patvirtintoje instrukcijoje, kuri buvo suderinta su Vidurų reikalų ministerija.

Užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams leidžiama apsispręsti, ar jis nori registruotis, bet derėtų atkreipti dėmesį į tai, jog konsulinėms įstaigoms žymiai paprasčiau surasti ar atpažinti prisiregistruojančius Lietuvos piliečius.

Norvegijos premija buvo įteikta asmeniškai V. Landsbergiui

Vilnius, liepos 17 d. (AGEP) - Oslo universiteto rektorius, prieš penkerius metus įteikęs Norvegijos tautos premiją tuometiniam Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vy-

Noris užsiregistruoti pilietis ar jo įgaliojamas asmuo Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose turi pateikti savo pasą, suteikiantį teisę gyventi konkrečioje užsienio valstybėje dokumentą bei vieną fotografiją arba Lietuvos piliečio paso paskutiniojo lapo kopiją. Jis taip pat turi užpildyti konsulinės registracijos anketą.

Duomenys apie įregistruotą asmenį bus įrašyti konsulinės registracijos ir paieškos kompiuterinėje programoje. Šiuo metu kaip tik baigiama kurti tokia kompiuterinė programa, apie instrukciją informuojami konsuliniai įstaigų pareigūnai.

tautui Landsbergiui, ketina atsiųsti į Lietuvą laišką, kuriame išdėstys apdovanojimo skyrimo aplinkybes.

Oslo universiteto profesorius I. Lioningas apie tai antradienį informavo Lietuvos konservatorių spaudos tarnybą.

Pasak Seimo opozicijos atstovės spaudai pranešimo, I. Lioningas sakė, "visai neseniai sužinojęs apie kurstomas aistras dėl Vytauto Landsbergio fondo" ir patvirtino, kad 1991-aisiais buvo atvykęs į Lietuvą įteikti premijos būtent V. Landsbergiui. Opozicija cituoja I. Lioningą sakius, kad apie premijos panaudojimą nusprendė buvo palikta pačiam tuometiniam Lietuvos vadovui.

Liepos pradžioje Seimas sudarė laikiną komisiją ištirti dienraščio „Diena“ paskelbtai informacijai, kuri kelia abejonių dėl Norvegijos tautos premijos panaudojimo ir fondo pavadinimo V. Landsbergio vardu.

Pats dabartinis opozicijos vadovas laiko tokį Seimo nutarimą rinkimine kampanija, „kuri bus vedama visais galimais būdais“.

V. Landsbergis pabrėžia, kad pagrindinis fondo kapitalas nenaudojamas ir paliktas Norvegijoje. 75 proc. fondo metinių palūkanų bei kitų papildomai gaunamų aukų skiriama vaikams su negale remti, o 25 proc. - jauniems menininkams. „Iš tos premijos nesu pasinaudojęs nė vienu centu“, pažymi opozicijos vadovas.

Šiaurės Airijoje nesiliauja neramumai, kuriuos sukėlė valdžios politika nepatenkinti protestantais. Demokratinės unionistų partijos vadovas Ian Paisley apkaltino Didžiosios Britanijos vyriausybę nuolaidžiavimu katalikų palaikomai Airijos respublikos armijai, kuri kovoja prieš Didžiosios Britanijos valdžią provincijoje. Daugiau kaip 200 metų Šiaurės Airijos protestantus vienijanti organizacija „Orankinis kamuolys“, negavusi iš Didžiosios Britanijos leidimo surengti eitynes katalikų rajone, sukėlė riaušes. Nuotr.: Po susirėmimų su policija protestantai padegė sunkvežimius.

Reuters nuotr.

Paskirtas naujas Rusijos gynybos ministras

Moskva, liepos 17 d. (Reuters) - Naujuoju Rusijos gynybos ministru paskirtas generolas Igor Rodionov, kurio vadovaujami sovietų kariuomenės daliniai 1989 m. Tbilisye vykdė demonstraciją, nužudė net 20 žmonių. Tas įvykis, kuriu metu kareiviai naudojo kastuvelius, sutrukdė Rodionov „Tbilisio skerdiko“ reputaciją. Tačiau, Rusijos kariškiai gerbia Rodionov kaip Afganistano karo veteraną ir profesionalą.

Ekspertai nesirytą jį apibūdinti kaip griežtos linijos šalininką, taip pat neaišku, ar jis tęs savo pirmtako Pavel Gračio politiką Čėčėnijoje. Aišku, kad jis yra artimas naujam saugumo vadovui Aleksandr Lebed. Ironiška, tačiau viename savo paskutinių interviu Rodionov sakė, kad būtų linkęs matyti gynybos ministro pareigas vykdant civilį, o ne kariškį. Tame interviu „Novoje vremia“ jis pasisakė už partynystę, tiesą ir patirties pasikeitimą santykiuose su NATO, nors NATO ir plečiasi į Rytus. Jis pridūrė, kad didžiausia grėsmė Rusijai yra ne išorėje, o šalies viduje, kadangi ji gali subyrėti kaip SSRS.

Liepos 9 d. Tailando imigracijos policija pranešė, jog areštavo pašeidusi vizų retimą 33 metų lietuvių Romą Jušką. Buvęs Lietuvoje „Balticbank“ valdybos pirmininkas buvo uždarytas ir imigrantų kalejima. Lietuvoje sausio 3 d. R. Juškai buvo iškelta baudžiamoji byla dėl turto išvaistymo ir pasisavinimo iš „Balticbank“ stambiausiu mastu. Kovo 6 d. nutarta R. Jušką suimti, buvo paskelbta jo paieška. Į Tailandą pareigūnais dėl buvusio bankininko sulaukymo kreipėsi Interpolo Lietuvos nacionalinis biuras. Šiuo metu Romas Juška laukia deportavimo į Lietuvą. LR nuotr.

Kai Rodionovas buvo SSRS parlamento narys, Lietuvos deputatas Egidijus Klumbys atsisakė dalyvauti, teigdamas, kad negali sėdėti vienoje saleje su žmogumi, sankcionavusiu politines žudynes. A. Lebed savo

Baltijos valstybėse

(Remiantis AFP, ITAR-TAS, BNS, RIA žinių agentūrų pranešimais)

Adažiai. Pirmąsias NATO remiamas Baltijos šalyse surengtas sausumos pratybas karininkai ir oficialūs atstovai sveikino kaip sėkmingas. 10 d. trukusios pratybos „Baltijos iššūkis“ surengtos pagal NATO Partnerystės taikiai programą. Jose dalyvavo Baltijos valstybių ir JAV kariai. Latvijos gynybos ministras Andrejs Krastins spaudos konferencijoje pasakė, kad pratybos įrodė, jog Estijos, Latvijos ir Lietuvos kariai gali sėkmingai veikti ir įvykdyti visas karines užduotis. Estija, Latvija ir Lietuva siekia pilnos narystės NATO bloke. Rusija yra prieš NATO plėtimą į Rytus, bet ypač jautri dėl Baltijos valstybių priėmimo. Vienas pratybų vadovų JAV pulkininkas David Andrews sakė, kad jis patenkintas Baltijos valstybių dalinių dalyvavimu ir nematė jokio skirtumo tarp atskirų karių pasirodymo.

Estijos Užsienio reikalų ministerija pranešė iki lapkričio 30 d. buvusios SSRS vidaus pasą, kaip išvaizduojamojo dokumento, galiojimo laiką.

Ryga. Latvijos ministras pirmininkas Andris Šķelė pertvarkė kabinetą. Jis priėmė kultūros ministro Ojaro Sparicio, aplinkosaugos ministro Mario Gailio bei 4-ųjų valstybės ministrų atstataidinimą. Dvi valstybės ministrų vietos liks neužimtos. Pertvarkymu siekiama sumažinti išlaidas ir padaryti efektyvesnį vyriausybės darbą. Premjero padėjėjas teigė, kad pokytiai nedestabilizuos vyriausybės, kuriai sudaro net 6 partijų atstovai.

Latvijos gynybos ministras Andrejs Krastins spaudos konferencijoje Rygoje pareiškė, kad NATO sudomino idėja įsteigti Baltijos šalių karinę jūrų eskadrą. Ministro nuomone, labiausiai tikėtina, kad Baltijos šalys suformuos minininkų eskadrą.

knygoje „Ja deržavu obidno“ („Apmaudu dėl valstybės“) giria Rodionovą, kaip protingiausią ir labiausiai išsilavinusį generolą. Vienas svarbiausių Rodionovo laukiančių uždavinių bus suformuoti naują karinę doktriną, kuri leistų didelių šauktinė kariuomenę pertvarkyti į mobiliją, geriau ginkluotą ir geriau išdėstyta.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pirmadienį per valstybinę televiziją pranešė, kad Lietuva siūlo Rusijai, Baltarusijai ir kitoms kaimyninėms valstybėms pasirašyti susitarimą dėl nelegalių imigrantų grąžinimo. Toks susitarimas palengvintų ne tik problemos sprendimą, bet ir susitarimo dėl bevizio režimo pasirašymą.

Latvijos užsienio reikalų ministerijos spaudos centras pranešė, kad Latvija per šešis šiuo metų mėnesius prisijungė prie 24 Europos Sąjungos dokumentų. Toks žingsnis padės Latvijai tapti asocijuota Europos Sąjungos nare ir išjungti i politinį dialogą Europos Sąjungos rėmuose.

Estija pirmoji iš Baltijos valstybių įteikė „klauzimų knygą“ Europos Sąjungai. Latvijos Seimo pirmininkė dėl Latvijos atsilikimo pareiškė apgailestavimą.

Lietuvos vyriausybė pasiūlė Baltarusijai pasirašyti tarpvalstybinį susitarimą dėl transportavimo ir kitų paslaugų, vykdant krovinių pervežimą Klaipėdos jūrų uostu. Baltarusiškų transporto ir komunikacijų ministerija, peržiūrėjusi šį pasiūlymą, jį atmetė. Baltarusija teigia, kad nagrinėti tokį pasiūlymą galima bus tik tada, kai Lietuva prisijungs prie Jungtinių Tautų konvencijos „dėl tranzitinės prekybos vidaus kontinentinėse šalyse“.

Oras

Šią savaitę Lietuvoje buvo permainingi orai. Dienomis buvo gana vėsu, kelis kartus per dieną lydavo. Vakariais dažnai išsiedrydavo, tačiau naktimis labai atšaldavo. Artimiausiomis dienomis sinoptikai nežada nieko gero. Pūs šiaurės - šiaurės rytų vėjas. Dienomis bus 14-19 C laipsnių (57-65 F), naktimis - 12-16 C laipsnių (54-61 F).

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, ITAR-TAS, BNS, RIA žinių agentūrų pranešimais)

Rusijos vidaus reikalų ministras Anatolij Kulikov per spaudos konferenciją Maskvoje pasakė, kad esant dabatinei situacijai, kuri susidarė Čėčėnijoje, dar anksti išvesti federalinę kariuomenę.

Viena. Austrijos prezidentas Thom Klestil per pietus su Vokietijos kancleriu Helmut Kohl pasakė, kad atėjo laikas priimti į ES buvusias komunistines valstybes. Prieš tai Kohl buvo susitikęs su Austrijos kancleriu Franz Vranitzky, kuris išvardijo Lenkiją, Čekiją, Vengriją, Slovakiją ir Sloveniją kaip stipriausias kandidatas į ES. Tačiau, Kohl išreiškė abejonių dėl Slovakijos, primindamas Bonos nepasitenkinimą politinė jos raida. Bratislava yra kaltinama negarbingu opozicijos traktavimu ir žmogaus teisių pažeidimais.

Azerbaidžano parlamentas priėmė žemės reformos įstatymą. Privatizuojamos žemės plotas sudarys 1.9 mln. hektarus, ji nesugrąžinamai bus perduota 3.5 mln. Azerbaidžano kaimo vietovių gyventojų. Užsieniečiai žemę galės nuomoti.

Ukrainos valstybės saugumo tarybos pirmininkas Vladimir Horbulin po liepos 18 d. įvykusio tarybos posėdžio pareiškė, kad išliko grėsmė Ukrainos saugumui, todėl šalyje bus priimtų kai kurios ypatingos padėties priemonės. V. Horbulin pareiškė, kad jei šalyje nebus imtasi spec. priemonių, tai valdžios manymu, rudenį Ukraina gali netekti savo nepriklausomybės. Jis nepatiksino kokių būtent priemonių, apsvaistytų ypatingame tarybos susitikime, bus imamasi. Toks sprendimas buvo priimtas po bandymo susprogdinti Ukrainos ministro pirmininko Pavel Lazarenko mašiną. Sustiprinta aukščiausiųjų šalies pareigūnų apsauga.

Bruselis. NATO generalinis sekretorius Javier Solana pareiškė esąs įsitikinęs, kad Bosnijos serbų vadas Radovan Karadzic greit atsisuks karo nusikaltėlių teisme Hagėje. IFOR pajėgų vado Bosnijoje gen. Leighton Smith atsisveikinimo su IFOR ceremonijoje Solana sakė, kad atstumas tarp Pales (ten yra Karadzic būstinė) ir Hagės tampa vis mažesnis.

Kopenhaga. Buves Danijos teisingumo ministras Ole Espersen, dabar einantis žmogaus teisių Baltijos jūros regione komisaro pareigas, liepos 18 d. pareiškė, kad jo šalies politika Baltijos valstybių atžvilgiu yra pasenusi. Kaip viena tokios politikos pavyzdžių Espersen nurodė faktą, kad i Daniją atvykstantiems Latvijos piliečiams reikia turėti leidimą įvažiuoti į šalį, kai, tuo tarpu, Lietuvos ir Estijos piliečiams, norintiems įvažiuoti į Daniją, vizų nereikia. Baltijos jūros regiono žmogaus teisių komisija paruošė pranešimą apie vizų politiką Europoje ir išsiuntinėjo jį visom 11 Baltijos regiono valstybių, siekdama sukelti diskusiją šia tema.

Rusijos Federalinės pasienio tarnybos direktorius Andrej Nikolajev Pekine pasirašė dokumentų paketą, dėl Rusijos ir Kinijos pasienio apsaugos. Dokumentuose nustatoma pasienio kontrolės, pasikeitimo informacija tarp dviejų valstybių tvarka.

Belgradas. Iš Serbijos sostinės pranešama, kad Bosnijos serbų vadovas Radovan Karadzic atmetė Serbijos prezidento Slobodan Milosevic reikalavimą pasitraukti iš visuomeninio gyvenimo ir iškviesti prieglobsčio užsienyje. Pales mieste įsitvirtinęs Karadzic pareiškė, jog jis neketina pasitraukti iš savo sostinės, taip pat neketina pasitraukti ir iš politikos.

Sarajevas. Bosnijos serbai pagrasino pradėti grobti ir žudyti Jungtinių Tautų taikos stebėtojus, jeigu bus areštuotas karo nusikaltimais kaltinamas jų vadovas Radovan Karadzic. Tokį grasinimą paskelbė Ugljevikio miesto meras Miladin Stefanovic. „Mes manome, kad tai labai rimtas grasinimas ir raginame Serbų Respublikos vadovus jį kategoriškai pasmerkti. Manome, kad jį reikėtų griežtai sureaguoti“, pareiškė Tarptautinių policijos pajėgų atstovas Alex Ivanko. IFOR atstovs spaudai majoras Brett Bourdreaux pareiškė, kad Tarptautinės taikos įvedimo pajėgos be mat ir labai griežtai reaguos į bet kokius panašius išpuolius.

Viena/Bratislava. Vokietijos kanclerio Helmut Kohl pareiškimas, kad prieštarauja Slovakijos vidaus politika mažina šios šalies galimybes tapti Europos Sąjungos nare. Susilaikę griežtos kritikos iš Slovakijos vyriausybės pareigūnų pusės. Slovakijos parlamentinės opozicijos vadovo Jan Carnogursky nuomone, Vokietijos kanclerio pareiškimas rodo, kad Slovakija negalės tapti Europos Sąjungos nare, kol jai vadovauja Vladimir Meciar vyriausybė. Vokietijos kancleris Helmut Kohl ne kartą atsisakė priimti Bonoje Meciar, nors šis priimtynai prašė audiencijos. Liepos 16 d. paskelbtas stebėtinai atviras Kohl pareiškimas atspindi nuomonę, kurią Vokietijos pareigūnai privačiuose pokalbiuose išsako jau nuo praėjusio metų.

Europos Tarybos (ET) generalinis sekretorius Daniel Tars ir ET Ministrų komiteto pirmininkas, Estijos užsienio reikalų ministras Sim Kalas pradedo kelionę po Užkaukazės valstybes, kurios metu sieks išsiaiškinti šių šalių pasirodymo narystei ET laipsnį.

Strasbūras. Europos Parlamento liepos 18 d. pareiškė esąs giliai susirūpinęs žmogaus teisių pažeidimais Birmoje ir paragino Europos Sąjungą įvesti šiai valstybei ekonomines sankcijas. Europos Parlamento priimtoje rezoliucijoje reikalaujama, kad su Birma būtų nutraukti bet kokie ekonominiai ryšiai, sustabdytos investicijos, turizmas ir prekyba, būtų atšauktos bet kokios miltų privilegijos.

KALENDORIUS

Liepos 20 d.: Aurelijus, Česlovas, Eljas, Jeronimas, Alvydas.

Liepos 21 d.: Šv. Laurynas iš Brindisi, kunigas. Bažnyčios mokytojas (mire 1619 m.). Lionginas, Prakseda, Rimvydas, Lašota.

Liepos 22 d.: Šv. Marija Magdalena, atgailotoja; Platonas, Rachele, Dalius.

Liepos 23 d.: Brigita, Apolinaras, Romula, Tarvilas, Gelminė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

IDĖJINIŲ ERELIIŲ ATEITIS GARANTUOTA

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

(Pabaiga)

Kas siūlytina, nors ir žinant, kad struktūrinuose, organizaciniuose pasikeitimuose „išganymo“ mums nėra? Atvirumo ir persitvarkymo dvasia pamažu pasiveja ir mus. Pirmiausia, organizacinio susiklausymo var-dan, kviešti visus ateitininkus gyventi dabartinės Ateitininkų konstitucijos rėmuose. Tai ypač svarbu, žinant, kad organizacinės struktūros komisija svarsto įvairius projektus, gautus iš sąjungų valdybų, kuopų bei pavienių asmenų (*Draugas*, 1996.4.27). Nepaprastoje konferencijoje Kaune turėtų būti priimti konstituciniai pakeitimai. Pati Lietuva persitvarko, sekama parlamentarinę tvarką ir procedūrą. Ateitininkų konstitucijoje yra pramatyta procedūra jos pakeitimui ir papildymui. Ateitininkų federacijos konstitucija yra keistina, jeigu ji neįspildo daugumos ateitininkų poreikių.

Mano manymu, Ateitininkų federacijos tarybai, išrinktai visuotiniuose balsavimuose, reikia suteikti sprendžiamosios organo funkcijas. Iki šiol Taryba funkcionavo, kaip patariamasis komitetas Ateitininkų federacijos vadui ir jo sudarytai valdybai. Vadas ir jo ar jos sudaryta valdyba turėtų būti atsakingi Tarybai, o ne priešingai. Ateitininkų federacijos valdyba, su pirminku priešakyje, turėtų tapti vykdomuoju organu. Taip tvarkosi daugumas karitatyvinių, socialinių, religinių bei kitokių organizacijų. Panaši situacija ir prekybos bei pramonės pasaulyje.

Atsižadėtina Ateitininkų federacijos vado termino. Prof. Simas Suziedelis buvo bene pirmasis Ateitininkų federacijos vadas, prašęs tą titulą pakeisti mažiau pretenzingu. Kiek atsimenu, dr. Juozas Girnius panašiai apeliavo į 1965 metų kongreso dalyvius Toronte. Juozas Laučka irgi siūlė vado titulą pakeisti kuklesniu pirminko titulu. Jo sudaryta Federacijos konstitucijos pakeitimo komisija siūlė AF vado terminą pakeisti į pirminko, bet siūlymas nepaėjo, nes tam dar nebuvo pasiruošę. Kai kas tame siūlyme net imė buvusių pagarbų vadų įžeidimą ar jų nuvertinimą. Mano manymu, nenoras keistis ir eiti su gyvenimu yra tipiškas trečiosios organizacinio brendimo stadijos simptomas, atspindintis konservatškumą, nelankstumą, baimę keistis.

Savo organizacijoje turėtume turėti besikeičiantį organizacijos aktyvą, kuris būtų patyręs, susiklauses, sugebantis ir parengtas. Dalyvavimas tame aktyve būtų savanoriškas, bet tuo pačiu daug reikalaujantis. Toks narys būtų ne tik susimokėjęs nario mokestį, bet kasmet pasižadėjęs aktyviai prisidėti prie ateitininkijos veiklos dalyvavimu valdyboje, ar būdamas globėjas, kursų pravedėjas, spaudos korespondentas, vaikų vežiotojas, maisto tiekėjas stovyklose ir t.t. Tokio aktyvo detales galima būtų išdirbti vėliau, bet tokie aktyvistai turėtų ir tam tikrą

apdraudą nuo organizacinio persikrovimo. Sakykim, tokio aktyvisto metinis išpareigojimas būtų 200 valandų – po keturias valandas savaitėje. Toks aktyvas būtų tarsi organizacijos bitutės. Kas penkeri metai tokie aktyvistai būtų skatinami nuo organizacinės veiklos nusiimti, užleisti vietą kitiems, nes niekas nėra nepakeičiamas. Tokia pertraukėlė suteiktų užsitarusią poilsį, atgaivą, progą atsiiduoti kitiems neateitininkiškiems projektams ir po metų vėl grįžti organizacinėn veiklon.

„Minds are like parachutes. They only function when they are open“. Tai šūkis iš Suomio kolegijos lankstinuko, verbuojančio naujus studentus. Ir mums ateitininkams reikia daugiau „parašiutininkų“, o mažiau karšto oro balionininkų. Gaji ir dinamiška organizacija pamažu tampa statiška ir tikslu sau, nebent vis ieškoma būdų organizaciniam atsinaujinimui. Įvykiai kartais nelaukia ilgų svarstybių, tarybų nutarimų ar kongresų rezoliucijų.

Kaip organizacija, perėjome trejas brendimo stadijas. Esame struktūrinėje kryžkelėje. Galima toliau akcentuoti idėjinį konservatyvumą, organizacinį nelankstumą, baimę naujai minčiai, ir su laiku mūsų pasivys rūdys ir kandys. Arba galime žengti į ketvirtąją – organizacinio atsinaujinimo – stadiją, charakterizuotą atvirumu laiko dvasiai, lankstumu, kūrybingumu, dvasiniu intymumu. Žmonės gyvena ir miršta. Organizacijos klesti, gyvena, merdi ir miršta, arba jos klesti, gyvena, merdi ir atsinaujina. Pasirinkime dvasinių parašiutininkų, idėjinį erelių organizaciją. Tik tokia garantuota ateitis.

Redakcijos pastaba:

Ateitininkų federacijos valdyba, artėjant Nepaprastai Konferencijai (1997 m. sausio 3–5 dienomis) ragina visus ateitininkus aktyviai jungtis į ateitininkijos organizacinės struktūros bei Konstitucijos klausimais. Nariai buvo raginami savo mintis perduoti organizacinės struktūros komisijai jos svarstymui. Galutinę komisijos projektą svarstys, keis ar tvirtins Nepaprastoji Konferencija. Mastymai tokiuose straipsniuose yra pačių autorių nuomonės. Jų spausdinimas „Draugo“ Ateitininkų skyriuje nereiškia, kad pateiktoms mintims pritaria Ateitininkų skyriaus ar „Draugo“ redakcijos.

Ateitininkų skyriaus redakcija kviečia ateitininkus atsiliepti į Ateitininkų federacijos kvietimą aktyviai jungtis į Nepaprastąją Konferenciją keltinų klausimų svarstymas.

ARTEJA STUDIJŲ DIENOS

Ateitininkų Studijų dienos Dainavoje vyks Darbo šventės savaitgalį, š.m. rugpjūčio 30 – rugsėjo 2 d. Visi kviečiami Ateitininkų studijų dienose dalyvauti. Dalyvių registraciją priima Lidija Ringienė, 50 Carnegie Trail, Palos Heights, IL 60463, tel. 708-361-2557.

Ateitininkų korporacijos „Kestutis“ atkuriamojo susirinkimo Kaune, š.m. birželio 15 d., dalyviai. Iš k. sėdi Kazimieras Pabedinskas ir Juozas Kojelis. I eil. stovi – Osvaldas Stripeikis, Vaidas Minelga, Audrius Jankūnas, Vytautas Dūdėnas ir Darius Vosylus. II eil. – Kestutis Bagdžius, Ričardas Novosinskas, Dainius Šumskas, Vyntas Malinauskas. Trūksta dr. Felikso Palubinsko ir dr. Justo Pikūno.

SENDRAUGIŲ STOVYKLA DAINAVOJE

Ateitininkų sendraugių stovykla Dainavoje vyks š.m. liepos 21-28 d. Kadangi sendraugiai stovyklauja kartu su savo šeimomis, numatyta plati ir įvairi programą suaugusiems ir patyrusiems vadovų pravedami užsiėmimai vaikams, bendros vakarinės programos ir laužai. Stovyklos komendantas – Vytautas Šoliūnas. Nestovyklaujantys ateitininkai ir svečiai kviečiami lankyti stovykloje paklausti idėjų paskaitų ir svarstybių. Ypač visi ateitininkai kviečiami atvykti šeštadienį, liepos 27 d., 10 val. ryto paklausti dr. Algio Norvilos pristatomos temos: „Zvelgiant į ateitininkijos ateitį išeivijoje: ateitis jau čia ir kur mes dabar einame?“ Tai ypač aktuali tema, todėl Ateitininkų sendraugių sąjungos centrų valdyba kviečia ir ragina visus dalyvauti, įsijungti į diskusijas. Sendraugių sąjungai šiuo metu vadovauja Nijolė Balčiūnienė.

Rytmetinės programos stovykloje

Pirmadienį, liepos 22 d. kun. Julius Sasnauskas iš Kanados kalbės tema „Meilė Šv. Rašte“. Antradienį, liepos 23 d. Tadas Kulbis, tema – „Laidos tinklas: Jėzuitų gimnazija Lietuvoje“.

Trečiadienį, liepos 24 d. Onutė Daugirdienė, M.D. – tema –

LIETUVOJE ATSIKURĘ „KESTUČIO“ KORPORACIJA

Kauno Technologijos universiteto profesorius dr. Felikso Palubinsko pastangomis, birželio 15 d. „Dovilės“ restorane, Kaune, buvo formaliai atkurta ateitininkų korporacija „Kestutis“. Atkuriamajame susirinkime dalyvavo aštuoni Kauno aukštųjų mokyklų studentai ateitininkai ir keturi vyresnieji broliai iš išeivijos: Kazimieras Pabedinskas – vienas iš korporacijos steigėjų Kaune 1926 m., Juozas Kojelis – į tikruosius narius pakeltas prieš karą Lietuvoje.

„Seima šiandien: idilija ar dilema“.

Ketvirtadienį, liepos 25 d. Onutė Pučkoriūtė iš Lietuvos. Tema – „Lėliu teatrą“.

Penktadienį, liepos 26 d. Eleonutė Aglinskienė iš Havajų. Tema – „Havajiečių tautinis atgimimas: žvilgsnis iš lietuviškos perspektyvos“.

Šeštadienį, liepos 27 d. dr. Algis Norvilas ir Vytautas Šoliūnas. Tema – „Ateitininkijos struktūra: dabarties rūpesčiai – žvilgsnis į ateitininkijos ateitį išeivijoje“.

Bus ir viešnia iš Lietuvos – Zita Kelmickaitė. Ji dalyvaus stovykloje visą savaitę. Jos paskaitos ar pašnekesio laikas ir tema programoje dar nenurodyta.

Visi kviečiami atvykti ir paklausti jų dominančių temų ir svarstybių, susitikti ir pabendrauti su stovyklaujantiejs.

voje, prof. dr. Justas Pikūnas – pakeltas po karo Vokietijoje ir Vytautas Dūdėnas – jau Amerikoje.

Dalyvavo vienas svečias, Lietuvos ateitininkas Vaidotas Vaicaitis.

Aštuoni studentai, jau iš seniau dalyvaujantys ateitininkų veikloje, pakelti į tikruosius narius, du jaunesnieji priimti kandidatais. Prof. F. Palubinskas susirinkime negalėjo dalyvauti nes jį laikinai buvo priglaidusi ligoninė.

Kestutietis Darius Vosylus liepos 10 atvyksta į Telsius dalyvauti „I Laisvę“ fondo studijų dieneose. Skaitys paskaitą katalikišką jaunimą Lietuvoje liečiančiais klausimais.

J. K.

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Valandos 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-631-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
8630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5554
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų tel. 847-381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. ir ketv. 3 v. p.p. - 6 v. p.p.
Kitomis dienomis – susitarus

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kaipbama lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
CHICAGO, IL 60616,
(312)-225-0695

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0667 arba 708-246-6661
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
NERVŲ IR EMOCIJOS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Vidaus ir plaučių ligos
15300 West Ave., Orland Park
708-349-6100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas metinant, pakvitatimai ir gautas prenumerata nesužiniama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gautas jo mokestis, pakvitatimai, iki kada yra užimokėti.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$65.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida			
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė
Administracinis Ignas Budrys
Moderatoriai kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesužadota straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neskaito. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą, yra nurodomos.

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LEJIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
18806-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-722-1864
7000 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-6010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9386 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL 60437
Tel. (708) 589-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
18806-127 St., Lemont, IL 60439
Priešais Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 357-3285

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
8840 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-586-2802
Pirm. 9 v.r. - 7 v.r. antr. treč. ir penkt. 9 v.r. - 3 v.p. ketv. 10 v.r. - 7 v.r. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas
Prieš „Medicare Assignment“.
Sumokams po vizito

EUGENE C. DECKER, D.O., P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams suvokius dantis už priemonę kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktuotai. Susitarimai (kalbėti angliai) tel. 708-422-8286

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3600 W. 86 St. Tel. (708) 422-6161
Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p.p. - 7 v.r. antr. 12:30 - 3 v. p.p. treč. užduoty: ketv. 1 - 3 v. p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v. p.p.
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6908 arba (312) 489-4441

DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDŽAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 589-6161
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708) 693-4180
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 90th Ave., Clear
Kasdien 1 iki 7 v.v.
Išskyrus trečd., šešt. 12 iki 4 v. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60120
708-441-3988
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-434-1120

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60623
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3960
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60623

VIDAS T. NORKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
SAULIUS VAK. INDIANAPOLIS
arba Charles E. Bond, D.D.S.
209 S. Calumet Rd.
Chicheston, IL 60544
Kab. (312) 936-1632
Valandos pagal susitarimą

DALIA A. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60467
(708) 614-8871
Valandos pagal susitarimą

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-686-3113
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELE
Chiropraktinis gydymas sveikatos mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-894-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Illinois Pain Treatment Institute
Skusmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-736-9899
East Dundee 847-681-1212
McHenry 815-363-8884
Elk Grove 847-716-1212

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6122 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60623
Tel. 312-430-7760

RIMAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAULIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21676 S. Math St.
Methuen, IL 60443
Tel. 708-746-6823
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8800 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 589-4888
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS ŠEŠUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-778-6908
Namų tel. 708-446-8646

EDMONDAS VIZNAS, M.D., D.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kaipbama lietuviškai
6168 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 568-7786

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-637-6664
Valandos pagal susitarimą

DIEVO DVASIA MUMYSE

Šio sekmadienio skaitiniai kviečia mus kriepti savo gabumus kitų žmonių gerovei, kantriai visus priimant, visuomet taktiškai ir pagarbiai su žmonėmis apsieinant, kaip ir Viešpatį gailėtingai ir kantriai priima mus. Toks yra Senojo Testamento Dievas, kaip girdime skaitinyje iš Išminties knygos (Išm. 12:13, 16-19). To skaitiniai ir Jėzus evangelijoje (Mato 13:24-43), palyginimuose apie rauges, augančias kvietuose, ir apie raugą, imaišytą į tešlą, kuris duoną padaro minkštą ir skanią.

Nors Jėzus tyčia padaro palyginimą, kuris vertia ūkininkus juoktis (nes joks ūkininkas nepaliktu piktžolių, kad nustelbtų kvietulių), toks palyginimas įsimena, su pamokymu, kad Dievo karalystė – ne žemės karalystė; kad Dievas žmonių nelaiko piktžolėmis. Kad Dievas laukia iki derliaus, neraudamas „piktžolių“, iš gailėtingumo vis vildamas, kad kitų „piktžolė“ laikomas žmogus dar atsivers, pasikeis. Jėzus nori, kad žmonės atsivertų iš savo širdies, ne per prievartą ar iš baimės; kad tarp pasaulio blogybių geri žmonės būtų kaip imaišyti raugas, visą tešlą pakeliantis ir lengvinantis.

Palyginimams būdinga tai, kad jie skatina pamąstyti įvairiais lygiais. „Kvietiniai“ ir „raugės“ yra ne tik mūsų aplinkoje, bet ir mumyse pačiuose, nurodo šio sekmadienio skaitinius komentatoriaus kun. Carroll Stuhlmuller. „Raugės“ gali būti tos mūsų būdo savybės, kuriomis stelbiame kitus. Ne kad tos mūsų savybės būtų blogos – jos gali būti mūsų didžiausi talentai – dovanos.

Bet pati Dievas Išminties knygoje rodo mums kitokią pavyzdį. Ten skaitome (prel. Rub. 3:16-18) (neišvengiamai vertime): „Nors esi visavališkas jėgos, teisi atlikti ir didžiulį atleidimą mus valdai, nes, kai panorai, jėga tau tarnauja. Tokiais darbais tu pamokei savo tautą, kad teisus žmogus turi mylėti žmones, ir savo vaikams davei gerą viltį, nes suteiki vietos atgailai už nuodėmes“.

Gali skambėti keistai, kad proga gailėtis už nuodėmes duoda vilties. Bet nuodėmė žmogui yra neišvengiama, nes ji plaukia kaip tik iš to, kad žmogus nenuoseikiai naudoja savo dovanomis, kurios, nuoseikiai naudojamos, tampa dorybėmis.

Kol žmogus išmoka nuoseikumo, švelnumo, jautrumo kitiems, neišvengiamai žeidžia kitus. Gabus administratorius, kuris per stipriai ir smulkiai administruoja, per dideliu biurokratizmu stelbia kitų kūrybingumą ir įnašą; tie, kurie turi

pašaukimą teisinėmis priemonėmis saugoti dorovę, nejaudintai taikydami įstatymo raidę, gali bausti nekaltus žmones, nepagaudami kaltųjų, kurie moka prasmukti. Kažkaip Dievo pasėta geroji sėkla neapkar-poma išauga į piktžoles. Arba, keičiant įvaizdį, raugas, kuris turėjo iškelti visą tešlą, negavęs šilumos, liko neveiksmingas, palikdamas kieta, nevalgoma duoną.

Mūsų gerosios savybės turėtų mus igalinti būti gerais mokytojais, vadovais, kurie įkvėpia ir paskatina kitus kuo geriausiai panaudoti savuosius talentus, kad ir menkesnius už mūsų. Toks elgesys, pagarba kitiems ir tolerancija igalina ir mažyti, garstyčios grūdų dydžio talentą išaugti į didelį medį, kuriame ir paukščiai gali lizdus sukurti. Svarbiausia, kaip moko Išminties knyga, nors turime daug galios, turėtume valdyti atlaidžiai, kad duotume vilties klystantiems, kad užuot puolę neviltingi, jie prašytų atleidimo ir pasimokyti.

O mus pačius drovumo skatina tai, kad mūsų stiprybėje yra ir mūsų didžiausia silpnė – ir ne vien dėl to, kad savo talentu galime užgožti kitus. Mūsų stiprybė, nurodyma ir mūsų didžiausia silpnė, padaro, kaip giliai esame priklausomi nuo mumyse gyvenančios Šventosios Dvasios, gailėtingosios Jėzaus dvasios. Šv. Paulius laiške Romos tikintiesiems (Rom 8:26-27) rašo: „Dvasia ateina pagalbon mūsų silpumui. Mes juk nežinome, ko turėtume deramai melsti, todėl pati Dvasia užtaria mus neišsakomais maldavimais. Širdžių Tyrėjas žino Dvasios siekimus, kad jis užtaria šventuosius pagal Dievo norą“.

Nors dažnai patys nežinome, ko turėtume Dievo prašyti. Iš Dievo gailėtingumo dvasios mumyse plaukiantys norai ir maldavimai veda mus Dievo gailėtingosios dvasios keliu. Tik svarbu mums patiesiems jos neužgožti: neturint laiko į ją atkreipti dėmesio, ne skiriant laiko ramiai, Dievo balsą išgirsti siekiantieji maldai, neskiriant laiko pamąstyti apie mūsų gyvenimo kelią – kur jis eina ir kur Dievo Dvasia mus traukia.

Mes gi priklausome nuo Dievo Dvasios mumyse, remiamės jos maloningumu ir gailėtingumu. Tikėdami pasitikime jos vedimu, atsakydami naudoti savo galia, kad tuo palikume erdvės kitų žmonių dvasios potraukiams reikšti. Nes tokio ramumo, švelnumo ir atleidimo mus skatina to paties Dievo Dvasia mumyse.

Aldona Zailskaitė

Trakų pilies detalė.

Nuotr. Alberto Kerelio

REALUS ŽVILGSNIS Į SPAUDĄ

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Jau ne kartą mūsų spaudoje skaitėme nusikundimus, tiek iš užsienio lietuvių, tiek iš Lietuvos, kad užsienio lietuvių spaudoje labai blogai rašoma apie Lietuvą. Aišku, buvo daug rašoma ir komentuojama apie Lietuvos bankų krizę ir finansines aferas, automobilių vagystes ir kitas negeroves, nes visa tai žemina Lietuvos vardą ir kenkia jos ekonominei gerovei, bet tai tikri ir aktualūs įvykiai. Tačiau reikia paskaityti ir Lietuvos spaudą, kurioje yra staciai pasibaisėtinų žinių. Vienas bičiulis man siunčia Lietuvos populiarių laikračių iškarpas, kuriose randu šurpias istorijas apie žiurkių apgraužtą kūdikį, apie tragedijas mažamečių mergaičių, kurios be pėdsakų dinga mafijos vergių rinkoje, kad būtų parduodamos kaip prostitutės užsienyje, ir dar daug panašių dalykų. O kaip su vietine didžiąja Amerikos spauda?

Kasdien į mano namus ateina milijoninio tiražo Clevelando „Plain Dealer“. Paprastai pirmame puslapyje stambiausiomis raidėmis aprašytas koks žiaurus nusikaltimas, o mirčiai pasmerktas žmogžudžio nuotruauka puošia pirmuosius puslapius. Pereitą savaitę buvo baisu skaityti ir televizijoje stebėti, kaip trylikos metų berniukas užmušė dviejų metų kūdikį, o tos pačios dienos vidurdienį maisto parduotuvėje vagiškai nušovė parduotuvės apsaugos tarnautoją ir sužeidė vieną kasininką. Lavono ir sužeistojo

gabėnimas, šeimos raudos buvo fotografuojamos, filmuojamos ir spaudoje detalai aprašomos. O kai pas Amerikos prezidentą lankėsi visi trys Baltijos respublikų prezidentai, net nei viena eilutė nebuvo tas faktas paminėtas, nebuvo nei jų nuotraukų, nes tai nėra jausmus dirginantis sensacija. Kai kasmet įteikiama aukščiausio prestižo Nobelio premijos, nematyti nei laureatų nuotraukų, nei juos pagerbiančių komentarų. Užpėnai viena Clevelando gyventoją gavę Nobelio pėzijos premiją, bet man gėda prisipažinti, kad aš jos pavarde nežinau, nes vienos dienos tolimuose dienraščio puslapiuose buvo trumpa žinutė apie tą nuostabų laimėjimą, ir, berods, net nuotraukos nebuvo.

Daugelį metų sekus didžiąją spaudą, persiai logiška išvada: sensacijos su kiek sadietiška priemaiša patraukia eilinį skaitytoją, nes niekam neįdomus yra mūsų taip pamėgtas nuopelnų išskaičiavimas. Jei galime kritikuoti, kad didžiojoje spaudoje nėra vietos pozityvioms žinioms, tai turime sutikti su tuo, kad atvirumas reikalauja iškelti ne vien nuopelnus, bet ir blogybes. Eilinis skaitytojas, kurio dėmesio reikalauja brangiai apmokamos komercinės reklamos, paprastai nepasizymi giliu intelektu, tik noru patenkinti savo smalsumą ir pasidžiaugti, kad kurio ginkluoto užpuolimo ar apiplėšimo metu buvo saugūs po savo namų stogu.

Labai skiriasi ir žymių asme-

nų nekrologai Amerikos spaudoje nuo mums jau įprastų nekrologų. Didžiuosiuose žurnaluose ir laikraščiuose patiems žymiausiems asmenims skiriamas vos keliolika eilučių, nes jų pakanka pačiam faktui paskelbti. Paprastai aprašoma asmens veiklos sritis ir mirties priežastis, kuri mūsų nekrologuose dėl sunkiai suprantamų priežasčių paprastai nuslepama, pranešant, kad velionis mirė „po ilgos, sunkios ligos“ ar „tragiškaai žuve“, nors iš tikro nėra jokia gėda, jei žmogus mirė vėžiu ar infarktu. O gal užsimusė automobilio katastrofoje? Prieš kelias dienas mirė žymus Amerikos televizijos komentatorius John Chancellor. Buvo trumpai pranešta, kad jis mirė nuo vidurių vėžio ir buvęs 68 metų amžiaus. Trumpai paprastai sakiniiais nupasakota jo daugelio metų žurnalistinė karjera. Mūsų nekrologuose skaitome velionio ilgą biografiją, pradedant pradžios mokykla ir gyvenviečių išvardinimu, bet skaitytojui tai nedaug duoda, nes velionis jam žinomas, kaip rašytojas, kompozitorius ar iškiles kurioje kitoje meno srityje bei veikloje.

Kaltinimai, kad mūsų spaudoje sąmoningai negatyviai rašoma apie Lietuvą nėra pagrįsti, nes tos žinios mus pasiekia iš lietuviškų šaltinių. Atvirumas ir nebijojimas rašyti tiesos turėtų ištumti mums įprastą ir jau atgyvenusį polinkį, kad reikia spausdinti tik tai, kas pozityvu ir gražu. Bet tai nėra laisvos spaudos charakteristika, nes toks slepiamas klaidina tuos, kurie ieško informacijos, o jos teikimas ir yra pagrindinis spaudos uždavinys. Būtina įsitemti aksiomą, kad jei nebūtų tamsos, nebūtų ir šviesos; jei nebūtų blogio, nebūtų ir gėro sąvokos. Negerovių išsklaidymas nėra vien sensacijų troškimo patenkinimas, bet gali būti patikima taisyklė, kas negera. Tik pagalvokime, kokią vaidmenį spauda ir radijas suvaidino nacizmo ir Stalino „rojaus“ laikais. Vokiečių žurnalistas iki paskutinės Reicho žlugimo minutės skelbė „pergalę“, o kariuomenės pralaimėjimai buvo vadinami „prietikių užleidimu“. Sovietų Sąjungos „Tiesoje“ nebuvo žinių, ir „Zinios“ nebuvo tiesos, nes „kitos tokios laisvos šalies pasaulyje nėra“, kaip sovietijoje.

Spauda buvo žmonių suvedžiojimui įrankis, ji privalo rodyti gyvenimą tokį, koks jis yra. Tai kas, kad jame yra blogio, bet yra ir gėro, ir grožio, o blogio aprašymas kaip tik išaukia troškimą pozityviai veikti ir su blogiu kovoti, ką mes ir savo gyvenime matome. Susipažinę su tragiška Lietuvos naštaičių ar senelių būkle, įsteigėme našlaičių globos, Mercy Lift ir kitas labdaros organizacijas. Atvirume yra ir jėga, ir paskata, ir tiesos ieškojimo išraiška.

Statoma melų uždanga

Senų įpročių atsiaikyti sunku ir žmonėms, ir valstybėms, o ypač buvusios komunistų valdoso. Daug dešimtmečių pasaulis buvo įsitikinęs, kad žinios iš Sovietų Sąjungos pro geležinę uždangą prasiskverbė tik tuomet, kai Kremlius panorėdavo, o jų turinys buvo tik toks, kokį tuolaikinės sovietijos valdovas surežisudavo. Stropiausiai buvo siojamos naujienos apie Sovietų Sąjungos vadų sveikatą, tarytum bet koks ligos ar fizinio silpnumo pasireiškimas galėjo sugadinti komunistinės galybės įvaizdį. Pavartojant geriausių gydytojų sugebėjimus, buvusieji vadai – Andropovas, Brežnevas, Černenko ir kiti – kone iki paskutinio atodūso pasirodydavo publikai, nors kartais buvo panašesni į balzamuotus lavonus, negu gyvus ir veiksmingus didžiosios pasaulio pabaisos valdovus.

Gorbaciovo laikais pasikeitimai ir propaguojama atvirumo politika ilgainiui atvedė sovietiją į suskilimą, paliekant Rusiją kurti savo ateitį be daugiautės vergų minios. Vakariečiai vylėsi, kad ta ateitis bus demokratiška ir kuri laiką jų viltys pildėsi. Tačiau komunistinės apyptikriai veiksmingą vienatę vėl padėjo sulipdyti nemokiški ir savanaudiški biurokratai, demokratizmo būdu tautos išrinktų vadovauti Rusijai.

Kaip matėme, rinkimuose, vykusiuose birželio 16 ir pakartotuose liepos 3 d., trapus demokratijos ledelis, per kelierius metus užstraūkęs ant raudonosios bedugnės, vos neilūžo ir vėl Rusijos nepaskandino komunistų sistemoje. Nors Boris Jelcin jau prieš rinkimus buvo ir savo tautoje, ir užsienyje iš dalies praradęs „demokratiškojo reformatoriaus“ titulą, vis dėlto jis teikė daugiau vilčių šviesesniai rytojui, kaip komunistų partijos vadą Žigantov. Po rinkimų Jelcino įvaizdis jau nebeatrodė taip patraukliai. Tiesa, jis apie save subūrė trijulę pajėgių žmonių: ministrą pirmininką Černomyrdiną, Krašto vidaus apsaugos ministrą gen. Lebed ir ekonomistą Anatolijų Čubais, kurį dar neseniai buvo „ištrėmęs iš Kremliūso (panašiai praityje nusodintas ir gen. Lebed). Idomu, kad tiek Čubais, tiek Lebed, nors patyrę nuoskaudų ir pažeminimo iš Jelcino, nedelsiant sutiko užimti jo vyriausybės atsakingas pareigas – matomai, abu supranta, kuri pusė duonos rieks aptepta uogiene...

Turbūt Rusijoje šiuo metu yra vienintelis pasaulyje atvejis, kad, vos išrinkus prezidentą

naujai kadencijai, kalbama ne apie jo projektus, programas, siekius, o apie mirtį! Užsiminus Jelciną, bematant priduriama, jog jo sveikata labai prasta, jis jau 65 metų (Amerikoje to amžiaus vyras „dar tik pradeda subręsti“) ir niekas nesitiki, kad ilgai gyvens. Vakariečiai bent tiek patenkinti, kad Jelcino vieta komandos keliu (iki naujų rinkimų) tektų premjerui Černomyrdinui.

Boris Jelcinas, atrodo, visai ramiai priima gandus apie pranašaujamą netolimą savo mirtį, bet visuomet pabrėžia, kad jis jautiasi ko puikiausiai – tereikia gerų atostogų ir vėl galės šokti kazokų su lipšniom rusaitėm. Kremlius skubiai paant-rina prezidento teigimus, kad jo sveikata esanti gera, tuo atliepdamas sovietinių laikų madą paslaptimi apgaubti Rusijai ir pasauliui reikšmingus įvykius.

Praėjusį pirmadienį Maskvoje lankėsi JAV vyriausybės delegacija, vadovaujama viceprezidento Al Gore. Nors buvo numatyta pasirašyti keletą įvairių – tiesa, nelabai svarbių sutarčių ir susitikimai su Jelcinu suplūnėti iš anksto, ne viskas vyko taip, kaip tikėtasi. Vasingtonas neslepia, kad pagrindinis kelionės tikslas buvo pasveikinti Jelciną su rinkimų laimėjimu, pareikšti jam pasitikėjimą ir pažadėti tolimesnę paramą. Spėjama, kad antrinis tikslas buvo amerikietiškomis akimis pamatyti, koks iš tikrųjų yra Jelcino sveikatos stovis.

Reikia pasakyti, kad tos akys buvo gerokai muilnamos ir pagaliau tiek apmuilintos, kad atsiskaldė matyti tiesą. Numatytas susitikimas pirmadienį neįvykęs, nes kaip tik tuo metu, kai iš Vasingtono atvyko svečiai, prezidentas pradėjo dviejų savaitių atostogas... Pasklidus gandams, kad tai ne atostogos, o nauji širdies sutrikimai, jau antradienį „atostogos“ staiga pasibaigė, delegacija iš Amerikos galėjo trumpai susitikti su Rusijos prezidentu. Žurnalistas teigia, kad Jelcinas atrodė kaip vos judantis liginis, bet Al Gore vėliau spaudos atstovams tvirtino priešingai: Boris Jelcin išvaizda labai gera, jis buvo labai veiklus ir guvus.

Vadinasi, melas gimdo melą, o Kremliuje visais laikais buvo pagrindinis melų padermės lizdas. Kyla klausimas: kaip užsienis (ar savi) gali atžinti patikėti Maskvos vadovybės pateikiamomis žiniomis, jeigu net tokiu paprastu atveju negali pasakyti tiesos? Antra vertus, ir svarbieji pažadai nėra vykdomi, kaip įrodo naujai prasidėjusios žudynės Čečėnijoje...

mokyklos inspektorius, naktimis valas įstaigų patalpas.

Taigi susikūrė lietuviškos salos Vokietijoje, karo sumurkdytoje, beturėje ir nusigaudusioje. Dėl to išaugo pasaulio dėmesys šioms saloms. Sužinota, kad atvykęs JAV prezidento žmona, ponis Rosveltienė, tarp keistuolių pasižvalgyti. Visi šoko kambarius šiuoruoti, gražintis, vaikus dainelių mokyti. Didelė laukimo įtampa, o ją dar labiau ištempė kieme pirmyn ir atgal žygiuoją bei saliuotųjų skautai, kad išmokyti tinkamai viešniai sutikti. Bet ponis Rosveltienė Kempteną aplenkė. Buvo kažkokių kitoje stovykloje užsukusi, vienai mergaitei net saldainiuką davė, o Kemptene vaikų dainelės ir skautų saliuotųjų nuėjo niekias. Tada nauja žinia: atvyksta Sovietų Sąjungos ambasadoriai, kalbės į namus važiuoti. Vel sujudimas!

– Mes juos buotėmis pasitiksim! – šūkavome visuose kampuose. Bet amerikiečiai, kurių tada griežtai turėjome klausyti, sudraudė:

– Šitaip negalima! Demokratijoje visi kalba, ką nori. Todėl jums ruskiai kalbės. Jūs dabar esate demokratai, makaronų sriubėlės išauklėti, pakantūs žmonės, tad elkitės kaip demokratai.

– Nors esame demokratai ir pakantūs, bet neiškęsim! Jie tokias dideles nelaimes Lietuvai atnešė!

– Muštis negalima, ne! Jei nenorite, neklausykite. Niekas jūsų į salę nevarys bolševikų klausytis. Demokratija!

(Bus daugiau)

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

12

Dvypukia lemtis daug kur apkelbė Lietuvos vardą malonių garsu.

Jaunikačiai, mokyje kaimuose paprekiuoti, kartais artokai prisiglausdavo prie jaunų švabaičių, o šių merguželių baiktumas buvo panašus ir prijaikintų stirnų – ima iš rankos, nebėga. Todėl vienas ar keli parsivedė jas į žmonas. Ir gyveno su jomis, ir emigravo, ir gal šiandien dorai gyvena. Buvo ir tokių merguželių, kurios gerai išmoko lietuviškai ir savo vaikus prisiėpė rusiai mokė, kaip su ta, į sanskritą panašia, kalba bičiuliauti.

Valstybėlė už tvoros

Dėl bado, valgant UNRRA ar IRO makaronų sriubelę su duonos gabaliu, Kempteną „tautos atplaišos“ nenusibaigė. Neteko išgirsti, kad Vokietijoje kur nors būtų įvykusi šitokia nelaimė. Ir ko, atrodo, reikėjo tiems pabūdeliams verkauti? Buvo stogas, buvo valgio katilas, prie sunkių darbų niekas nestūmė. Tai ko dejuoti, ko skustis?

Neturėjome krašto ir savų namų, nematėme ryt-dienos. Gyvenome su DP kortele (neįprasto paprastumo

pasas) nuo pasaulio atitverti ir laukėme, kad gera ar tegul nors ir pikta dvasia pakeistų tvarką.

Po daugelio metų jau pakeistojė tvarkojė patys tiek pasikeitėme, kad raukšlės, nuslinkę plaukai, artričio išsukinetos galūnės ir iškrypę nugarkauliai žada vėl naują tvarką, emigraciją į kita, šventą pasaulį. Dabar stovykliniai laikai neatrodo panašūs į vergiją. Kokia ten vergija, jei turėjome susikūrę beveik savą valstybę? Ar žydai vargdam, rinko komitetus? Ar juos teisė savas teismas, ar faraoanas? Ar uždarinėdavo savose daboklėse, kaip jau truputį apie Kempteną buvo minėta? O kur tuzinai kitokių institucijų...

Pareis vargdeniškis tautietis, gal mieste laikraštį nusipirkęs, gal kur vienatėje pasivaiojęs, grįš iš kaimo su gniužulu sviesto, sėkmingus mainus pravedęs, pasiūbus nuo llerio upės, žuvelę ar dvi ant virvutės užsikabinęs, parkapenos, sunkios kuprinės prie žemės spaudžiamas, beveik keturiomis repliodamas, pusę kiaulės ant pečių tempdamas, ir prie stovyklos vartų jį pasveikins tikras lietuvis policininkas:

– Ar nieko spekuliatyvaus toje kuprinėje neturite?
– Iš kur galėsiu turėti...
– Labai gerai, labai gerai.

Tasai laikraštis lietuvis gal nusileis kelis laiptelius į stovyklos pusrūsi. O ten vienoje pusėje kooperatyvas, smulkutės Stasės, tarsi adatėlės, aptarnaujamas. Jame kiekvienas gali atnešti savo niekelius parduoti ar nusipirkti kito jau anksčiau atneštus niekelius bei slap-

ta paprašyti cigaretės už 10 markių. Tiek viena kainuoja. Viešai kainuotų keliolika pfenigų, bet viešų cigarečių niekur nėra. Kitoje pusrūsi pusėje yra paštas. Ten laiškaai atplaukia, ten ir laikraštį, kitose stovyklose leidžiamų, ir savų knygų yra. Tai ten gal pasižvalys svajotojas ir paklaus:

– Ar turite tokią ir tokią knygą?

– Jau išpardavėme, – atsakys. – Šįryt gavome, bet visos išėjo. Kultūriniai dalykai labai greitai išparduodami.

Už pusvalandžio stovykloje pasklis žinia, kad tokiame ir tokiame kambary už kelis šimtus markių galima nusipirkti kiaušienos. Šviežios, tiesiai iš kuprinės, neseniai ineštos. Skubės, kas turi markių, kad nepavėluotų. Tai daugiausia bus tie, kurie vakar parduvinę sviestą ar žiebtuvėlių akmenėlius.

Viskas lietuviška – policija, kooperatyvas, paštas, mėsos prekybininkas. Viskas, viskas lietuviška. Savas batsiuvys, savas kirpėjas ir siuvėjas. Bet pas batsiuvį reikia nešti savo odą, pas siuvėją eiti su savo medžiaga ir siūlais. Viskas sava ir sava!

Kursų, kurselių... Automechanikų, fotografų, mezgėjų, braižytojų, odininkų, auksakalių. Ne vienas Kempteno stovyklos lietuvis į užjūrus važiuo su kelių specialybių diplomais, o už vandenynų plovė restoranuose lėkėtes be šios profesijos mokslų.

– Tiek gudrių žmonių turėjome, bet nei vienas stovykloje neįsteigė šlavėjų kursų, – skundėsi buvęs

VIENAS SENIAUSIŲ KAUNE

GINTARAS DRUČKUS

„Rinkome viską apie Lietuvos senovę...“

Bene pirmasis muziejus Kaune buvo įsteigtas dar praėjusio šimtmečio pabaigoje ir vadinosi Kauno Miesto muziejumi. Pradžią muziejui davė inžinierius E. Golyškinas, kuris 1897 m. dovanojo miesto savivaldybei skaitlingą paleontologijos kolekciją. Kiek vėliau muziejus pasipildė vertingais mineralogijos, numizmatikos, archeologijos, dailės rinkiniais. Šis muziejus gyvavo palyginus neilgai, vos kelis dešimtmečius (iki 1936 m.), tačiau ir per šį trumpą laikotarpį jo darbuotojai (ypač T. Daugirdas ir F. Volteris) atliko reikšmingą lietuvių kultūrinio palikimo kaupimo, išsaugojimo bei tvarkymo darbą.

1905 m. lapkričio 5 d. buvo patvirtintas Kauno Miesto moksliškai pramoninio muziejaus statusas. Statuto pirmasis straipsnis skelbė (šios ir kitų citatų kalba neatsižvelgiant): „Kauno Moksliškai-pramoninio muziejaus tikslas – rinkti daiktus ir rinkinius kaip medžiagą vispusiam gamtos, istorijos vietinio krašto, užvis Kauno rėdybos gyvenimo tyrinėjimui ir viešam šių rinkinių visuomenei parodymui dėl jos supažindinimo su jais“.

Nors ir stokojaime kol kas išsamesnių duomenų apie šitokio muziejaus steigimą ir veiklą mūsų mieste, tačiau jį tikrai buvus, manome, įrodo Lietuvos Mokslo akademijos centrinių bibliotekų saugomas dokumentas, datuojamas apie 1910 m. Tai dalis sąrašo daiktų, perduotų Kauno Moksliškai-pramoniniam muziejui. Šis muziejus veikė trumpai, nes po I pasaulinio karo tarp kitų tuo metu veikusių muziejų Kauno miestui skirtose leidiniuose jis nebeminimas.

1919 m. buvo iškelta mintis ikurti Kaune Lietuvos karo muziejų. Lietuvos karinė vadovybė šiai minčiai pritarė. 1919 m. gruodžio 15 d. tuometinis Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos valdytojas gen. Liutukas paskelbė įsakymą kariuomenei, kuriame buvo rašoma: „Gydytoji pulkininkui Vladimir Nagevičiui, kaip istorijos paminklų rinkimo žinovui, pavedu imtis prie Krašto Apsaugos Ministerijos Lietuvos Karo Muziejaus tvėrimo. Pavedu jam kreiptis į įstaigas ir asmenis, kurie šiam reikalui gali padėti. Dalių vadams ir karo komendantams įsakau teikti jam reikalingas žinias ir pagalbą“. Deja, sudėtinga to meto Lietuvos vidaus bei tarptautinė padėtis privertė atidėti šio sumanymo įgyvendinimą vėlesniais laikais.

1921 m. sausio 16 d. Krašto apsaugos ministras ir einantis vyriausiojo kariuomenės vado pareigas plk. lt. S. Žukauskas ir generalinio štabo viršininkas plk. lt. K. Kleščinskas pasirašė įsakymą Nr. 11, kurio par. 15 skelbė, jog „steigiama nuolatinė „Karo Istorijos kolegija“, kuriai pavedama rūpintis taisyklų pulkų istorijos vedimu ir Centraliniu Karo muziejaus ir archyvo organizavimu.“

Kolegijos sudėtin skiriami: generolas leitenantas Maksimas Kattche, generolas leitenantas Juozas Kraucevičius, generolas leitenantas Valerijonas Ramanauskas, gydytojas generolas leitenantas Vladas Nagevičius, pulkininkas Juozas Litvinas, pulkininkas leitenantas Mikas Gedgaudas, majoras Leonas Šilingas, kapitonas Papeckis, kapitonas Juozas Steponaitis, vyresnysis leitenantas Juozas Urbšys ir karo

valdininkas Juozas Grigaitis.

Pirmininkauti įsakau gydytoji generolui leitenantui Nagevičiui, kaip Valstybės archeologijos Komisijos nariui ir kaip dirbusiam praeities tyrinėjimo srityje.

Kolegijai darba pradėti tuojau, o muziejų atidengti vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės dienoje“.

Po šešių dienų, 1921 m. sausio 27 d. Karo muziejaus steigėjas ir jo pirmasis vadovas V. Nagevičius į muziejus projektą įsakymu kyla įrašė pirmąjį įsakymą: „Šiandien pradėjau eiti pareigas Karo muziejaus konservatoriaus“. Pirmuoju konservatoriaus padėjėju 1921 metų vasario 2 dieną buvo paskirtas Aleksas Balsys. Kaip matome, iš pradžių muziejaus vadovas vadintas konservatoriumi, tačiau jau nuo tų pačių metų rugpjūčio 1 dienos V. Nagevičius pradėjo vadintis Karo muziejaus organizatoriumi, o konservatoriaus pavadinimas įgavo organizatoriaus padėjėjo, pavaduotojo prasmę. Dar kiek vėliau pavadinimas „muziejaus organizatorius“ buvo pakeistas pavadinimu „muziejaus viršininku“.

1921 m. sausio 22 d. įsakymas kariuomenei Nr. 17 buvo aptarti steigiamo muziejaus tikslas ir uždaviniai, o dar po trijų dienų, sausio 25 d., Kaune vykusiu kariuomenės dalių atstovų suvažiavime buvo sutarta dėl muziejaus veiklos pobūdžio, eksponatų komplektavimo ir pan. Aptarta ir muziejaus struktūra. Buvo numatyta įrengti keturis skyrius: I. skyrius (įžanginis) – galerija kovotojų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Karo senovės liekanos. Lietuvos kariuomenės tvėrimas iki 1918 m. lapkričio 23 d. II. Skyrius (pagrindinis): 1. Rikiuotės arba schemas, diagramos, piešiniai ir t.t. 2. Karo operacijos. 3. Kariuomenės aprūpinimo istorija. 4. Kariuomenės apginklavimo istorija.

III. Skyrius (rikiuotės dalys): 1. Ministerija. Generalinis štabas, štabai, pėstininkų dalys. 2. Raitelių pulkai. 3. Artilerija. 4. Aviacija. 5. Inžinerija. 6. Šauliai. IV. Skyrius: 1. Karo teismas. 2. Karo medicina. 3. Karo veterinarija. 4. Karo literatūra. 5. Priešo uniforma ir apginklavimas.

Organizacinis steigimo laikotarpis baigėsi 1921 m. vasario 16 d. iškilmingu atidarymu, kuriame dalyvavo Respublikos prezidentas A. Stulginskis, valdžios, kariuomenės atstovai, Seimo nariai, užsienio svečiai. Atidarymo dienos vietą numatytą keturių skyrių įrengti du: įžanginis (Lietuvos kariuomenės istorija iki 1918 m.) ir Bendrasis (po 1918 m. – kovos dėl nepriklausomybės po I pasaulinio karo).

Naujas muziejus kėlė visuomenės susidomėjimą. To meto spaudoje galime rasti pačių įvairiausių nuomonių ir pasisakymų, dažnai prieštaraujančių, toli gražu ne visuomet teigiamų, o kartais ir visai nepagrįstų. Antai O. Puidienė 1923 m. skundėsi V. Nagevičiaus savivale Karo muziejuje ir jo sodelyje: „Nieks neužginčys, kad gražiausia ir kultūringiausia vieta Kaune yra Karo Muziejus ir jo sodelis, tik deja, abi tos vietos per daug priklaus nuo vieno žmogaus ūpo bei fantazijos, kuri labai kaitaliojasi. Į muziejų bei sodelį eidamas visuomet gali tikėtis įvairiausių naujoviškų ir uždraudimų – staigių ir iš kalno nežinomų, nepamatotų“. P.

Galaunė, pvz., savo apžvalgoje, skirtoje Lietuvos muziejams, 1930 m. rašė: „Apie Karo Muziejų, kaip turintį neabejotinai didelės reikšmės mūsų visuomeniniame gyvenime dėl savo tam tikrų apeigų ir iškilnių, bet ne grynai muziejinio pobūdžio veikimo, siekiančio savo tikslų, mes čia nekalbėsime“.

Atsakydamas į priekaištus, V. Nagevičius rašė: „...kuriantis Karo muziejui, Kaune buvo tik vienas Miesto muziejus – todėl mes ir rinkome visa, kas lietuvių senovę...“

Didžiulės pagarbos vertas steigėjų (visų pirma – V. Nagevičiaus) ir darbuotojų entuziazmas, atsidavimas, nesavanaudiškumas, gilus mūsų kultūros bei istorijos palikimo išsaugojimo būtinumo supratimas. Trūkumų muziejaus veikloje, be abejo, buvo, tačiau to meto sąlygomis nuveiktas ištis daug. Įveikdamas sunkumus, muziejus greitai tapo pilnavertė mūsų kultūrinio vyksmo dalimi. Iki 1930 m. buvo sukaupta keliolika tūkstančių eksponatų. Augo muziejaus populiarumas. Antai vien per pirmuosius septynis 1924 m. mėnesius muziejuje apsilankė beveik 90,000 lankytojų.

Senosios patalpos tapo per ankštos. Todėl jau netrukus po muziejaus atidarymo buvo susirūpinę naujų muziejaus rūmų statyba.

Naujųjų muziejaus rūmų statyba

Karo muziejus buvo įsikūręs senose, nebetekusiose tiesioginės paskirties mediniuose pastatuose (buvusiose 111 Dono kazokų pulko aikštėje ir cerkvėje) Vienybės aikštėje. Perėjus patalpas, jos buvo 1921-1922 m. rekonstruotos pagal architekto V. Dubeneckio projektą. Cerkvės kupolas buvo nugriautas, jo vietoje pastatytas senovinės pilies bokštą imituojantis kuoras, viduje sudėtos grindys.

Nepaėjus nė pusantų metų nuo muziejaus atidarymo, iškilo naujų muziejaus patalpų statybos klausimas. 1922 m. gegužės 5 d. Krašto apsaugos ministerija išsiuntinėjo žymesniems Kaune gyvenantiems valdžios ir visuomenės atstovams raštą, kviečiantį atvykti į steigiamąjį pasitarimą naujų Karo muziejaus rūmų statybos klausimu. Pasitarimo suaukimas minėtaime rašte buvo motyvuojamas taip: „Turint omeny, kad Karo muziejus gan pasėkmingai auga ir jo dabartinis rūmas greit jau bus per mažas, o sulig savo konstrukcijos gali skaitytis tikrai

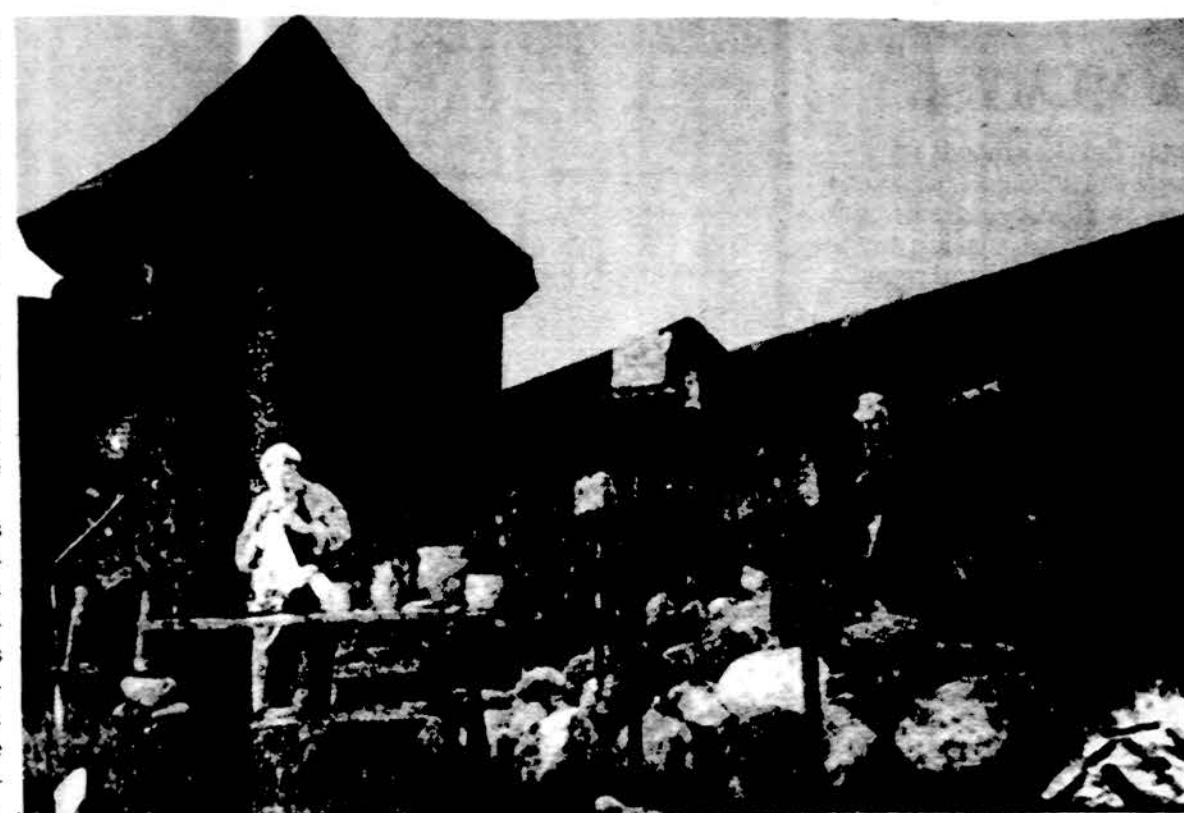
laikini, subrendo karių tarpe ausistatymas pastatyti atitinkamą vietą stiprius, pastovius mūro rūmus“.

Minėtas steigiamasis pasitarimas įvyko kitą dieną. Buvo nuspręsta, jog senasis muziejus pastatas yra visiškai nebetinkamas ir kad reikia statyti naują, kuris turėtų būti senovinės pilies stiliaus su charakteringomis sienomis, bokštais, vartais ir pan. Taip pat buvo išrinktas Karo muziejaus rūmų statybos komitetas iš aštuonių narių: P. Vileišis (pirm.), V. Nagevičius (vicepirm.), B. Pūčys, J. Vileišis, K. Bielinis, A. Varnas, E. Volteris ir F. Vizbaras.

Komiteto nariai, apžiūrėję Kauną ir jo apylinkes, 1923 m. kovo 22 d. posėdyje nutarė, jog tinkamiausia vieta muziejui busiant Vytauto kalne, kur tuo metu stovėjo restoranas. Projektus parengė pavykęs architektas M. Songaila ir V. Dubeneckis. Kiek buvo šia linkme nuveikta – nežinome.

Kitais t.y. 1923 m., inžinierius A. Jokimas parengė esminį Centrinio valstybės muziejaus projektą. Kauno miesto savivaldybė, pasiūlius Švietimo ministerijai statyti muziejų, skyrė jam sklypą. Pastatas turėjo būti neoklasicistinės architektūros, o jame manyta įrengti Valstybinį, Miesto ir Bažnytinį muziejus bei M. K. Čiurlionio paveikslų galeriją. Tačiau ir pagal šį projektą statyba nebuvo pradėta.

Tuo tarpu muziejaus pastato būklė blogėjo: prakiuro stogas, emė plūžinėti grindys, jas apėmė grybas. 1924 m. teko muziejų

„Mindaugas“ Kauno pilyje, minint Valstybės dieną liepos 6 d.

laikini, subrendo karių tarpe ausistatymas pastatyti atitinkamą vietą stiprius, pastovius mūro rūmus“.

Mirus P. Vileišiui, komiteto pirmininku buvo išrinktas V. Nagevičius. 1928 m. vasario 25 d. posėdyje komiteto nariai, susipažinę su inžinieriaus F. Vizbaro pranešimu „apie geologinius tyrinėjimus gautus iš akc. b-vės 'Nemunas' iš skerspjūvio išgręžta artzinio šulinio prie Vokiečių Atstovybės Vytauto kalne ir apie numatomas išlaidas bei visus nepatogumus surištus su statymu Karo muziejaus rūmų kalne“ šią vietą atmetė. „Po to, komiteto nariai pasikėlė nuomonėmis vienbalsiai nutarė prašyti Vyriausybės Karo Muziejui statyti vietą paskirti žemės sklypą plot. 1 ha ir 8497 kv. m; Donelaičio g-vė Nr. 34 iki Kalnų gatvės...“

Organizaciniai rūpesčiai palengvėjo, kai 1928 m. lapkričio 11 d. buvo įsteigtas Vyriausios Vytauto Didžiojo komitetas (pirm. V. Brazilevičius). Minėtas komitetas, susipažinęs su įvairiais projektais ir pasiūlymais, priėjo nuomonę, jog pats geriausias būdas paminėti artėjančią Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį būtų pastatyti Kaune muziejų ir pavadinti jį Vytauto Didžiojo vardu. Dar po kiek laiko buvo prieta vieningos nuomonės ir dėl būsimos muziejaus vietos. Nutarta jį statyti sklype tarp K. Donelaičio ir Kalnų (dab. V. Putvinskio) gatvių už senojo muziejaus pastato miesto savivaldybei priklausiusiame sklype.

Siekiant parinkti tinkamiausią projektą, 1929 m. buvo paskelbtas konkursas. 1930 m. kovo mėnesio konkursui buvo pateikta 17 projektų: 16 – Lietuvos architektų ir inžinierių, 1 – Belgijos. Vertinimo komisija, kurią sudarė, be lietuvių ir trys užsienio šalių architektai – akad. prof. H. Jansenas iš Berlyno, arch. V. Ganas (W. Gahn) iš Stokholmo ir arch. V. Veječko (J. Vajackalio) iš Helsinkio, nepremijavo nei vieno pateikto projekto. Atsinaujinus diskusijoms dėl statybos vietos, projektavimo darbai nutrūko.

Galiausiai apsispręsta statyti muziejų tarp K. Donelaičio ir Kalnų gatvių. Sklypą Kauno miesto valdyba perleido be mokesčio, tačiau su sąlyga, „kad naujasis muziejus duotų vietos dabartiniam Miesto muziejui“. Projektą paruošė pavykęs architektas D. Dubeneckis, K. Reisonui ir K. Krikščiukaičiui. Naujai statomame muziejuje buvo ketinama sutalpinti tuometinius Miesto, Karo muziejus ir „pėrimti kai kurias dalis iš Čiurlionio Galerijos“.

Buvo numatyta, kad statybos išlaidos neviršys 2 mln. litų. Vadovauti statybos eigai iš Vytauto Didžiojo komiteto narių sudaryta speciali komisija: pirmininkas – J. Vileišis, na-

riai – A. Graurogkas ir A. Žmuidzinavičius.

Statomam muziejui vyriausybė paskyrė 400,000 litų. Likusių pinigų tikėtasi surinkti. Vytauto Didžiojo komitetas kreipėsi į visuomenę: „...Savo didvyriams dėkinga tauta paprastai stato paminklus, kurie kiekvienam praeiviui tų didvyrių primena ir rodo jojo atvaizdą. Mums toks paminklas pirmuoliausia tektų statyti mūsų sostinėje Vilniuje, kur guli Vytauto Didžiojo kaulai. Bet kol Vilnius tebėra Lenkų okupuotas, mes to negalime šiandien padaryti. Pirmas Vytautą Didįjį atvaizduojąs paminklas turi būti pastatytas tikroje, o ne laikinojo sostinėje. Bet ne mažiau galime įamžinti Vytauto vardą ir kitokios rūšies paminklais, pavyzdžiui pastatius Vytauto vardo tautinį muziejų, kuriame būtų surinkta visa tai, kas brangaus ir įdomaus yra išlikę pas mus iš mūsų žilos senovės, kuo mes galime pasirodyti iš mūsų artimesnės praeities ir dabarties.“

Kiekvienas, įžengęs į tokį muziejų, galės pamatyti, kokia buvo Lietuva senovėje, kokius ginklus, kokius įrankius ir įnagius vartojo ir ką Lietuva turi, kokiomis priemonėmis savo nepriklausomybę atgavo ir kaip išlaikė savo tautiskumą. Ryšis dabarties su praeities kiekvienam primins praeities didvyrius, o kartu ir mūsų Vytautą Didįjį, o pati muziejaus išvaizda turėtų atitikti mūsų kilniai didvyrių dvasiai ir žadinti mūsų meilę tautai bei valstybinei dvasiai. Tokį tat muziejų Komitetas ir siūlo Lietuvos visuomenei dabar statyti mūsų laikinojo sostinėje Kaune ir tokio muziejaus statybai Komitetas kviečia Lietuvos visuomenę dėti aukas“.

Visuomenė gyvai atsiliepė į kreipimąsi. Lėšas aukėjo organizacijos ir pavieniai asmenys. 1931 m. pavasarį jau buvo surinkta apie pusketvirtą šimto tūkstančių litų.

1930 m. lapkričio 23 d. įvyko Vytauto Didžiojo muziejaus pastato kertinio akmens padėjimo iškilmės. Dalyvaujant Respublikos prezidentui A. Smetonai, vyriausybės ir įvairių organizacijų atstovams, kan. J. Tumaiš-Vaižgantas iškilmingai atliko pašventinimo ceremoniją.

1931 m. gegužės 21 d. buvo surengtos varžytinės statybos darbams iki stogo atlikti. Jas laimėjo rangovai broliai Ilgovskiai, sutikę minėtoms paskirties darbams atlikti už 890,000 litų.

Reikia pasakyti, kad jau prasidėjus naujojo muziejaus pastato statybai, dar nebuvo visiškai aišku, kokie Kauno muziejai jį persikels. Pvz., prof. E. Volteris dar 1927 m. iškėlė mintį, jog Kaune reikia pastatyti Tautos namus, kuriuose „galėtų

būti ir tautos muziejus, knygnas, Lietuvių Dailės Draugija ir kitos kultūros įstaigos“. Skelbiant projektų konkursą, manyta būsimajame pastate sutalpinti Karo, Miesto, Pedagoginio muziejus ir M. K. Čiurlionio galeriją. 1931 m. J. Vileišis siūlė paversti Vytauto Didžiojo muziejų centriniu Lietuvos muziejumi, tačiau jo struktūros smulkiau neaptarė. P. Galaunė, prietaraudamas tokiai J. Vileišio idėjai, pasiūlė tokia būsimos muziejaus struktūrą: 1. Karo muziejus, 2. Čiurlionio galerija, 3. Lietuvos priešistorijos bei archeologijos skyrius, 4. Lietuvos etnografijos skyrius, 5. Bažnytinio meno skyrius, 6. Numizmatikos skyrius. „Tikriausiai sakant, – rašė P. Galaunė – tai būtų du muziejai, kurių vienas Karo muziejus, o kitas, gal, Tautos...“.

Iš K. Reisono pasisakymo Lietuvos Nepriklausomųjų dailininkų draugijoje 1932 m. pavasarį sužinome, kad dar prieš pradėdant naujųjų muziejaus rūmų statybą, Vytauto Didžiojo komitetas buvo numatęs perkelti į juos tik Karo ir Miesto muziejus; ir tik tuo atveju, jei dar liktų vietos, perkelti kai kuriuos M. K. Čiurlionio galerijos eksponatus, įrengti laikinų parodų salę. Buvo keliama ir tokia mintis: į naują pastatytus rūmus vietoj Miesto muziejus perkelti M. K. Čiurlionio galeriją ir Valstybinį muziejų, kadangi jų eksponatai esą kur kas vertingesni už Miesto muziejaus eksponatus.

Buvo diskusijų ir dėl jau statomų muziejus vietos, projekto tinkamumo ir pan. Tačiau nepaisant to, muziejaus statyba vyko be didesnių sutrikimų ir jau 1934 m. kovo 24 d. tuometinis Krašto apsaugos ministras B. Giedraitis išsiuntė Vytauto Didžiojo komiteto pirmininkui raštą Nr. 2030, kuriame pastarajam dėkojama „už visas pastangas įrengiant Vytauto Didžiojo muziejaus rūmuose Karo Muziejui skirtas patalpas, į kurias Tamstos maloniu pranešimu Karo Muziejus jau gali keltis“. Senasis muziejaus pastatas, kuris naujojo statybos metu dar veikė, 1934 m. rudenį buvo nugriautas. 1936 m. vasario 16 d. 4 val. 30 min. po pietų Jo Ekscelencijai Valstybės prezidentui, vyriausybės nariams ir kariuomenės vadovybei dalyvaujant, įvyko iškilmingas naujųjų Karo muziejaus patalpų atidarymas.

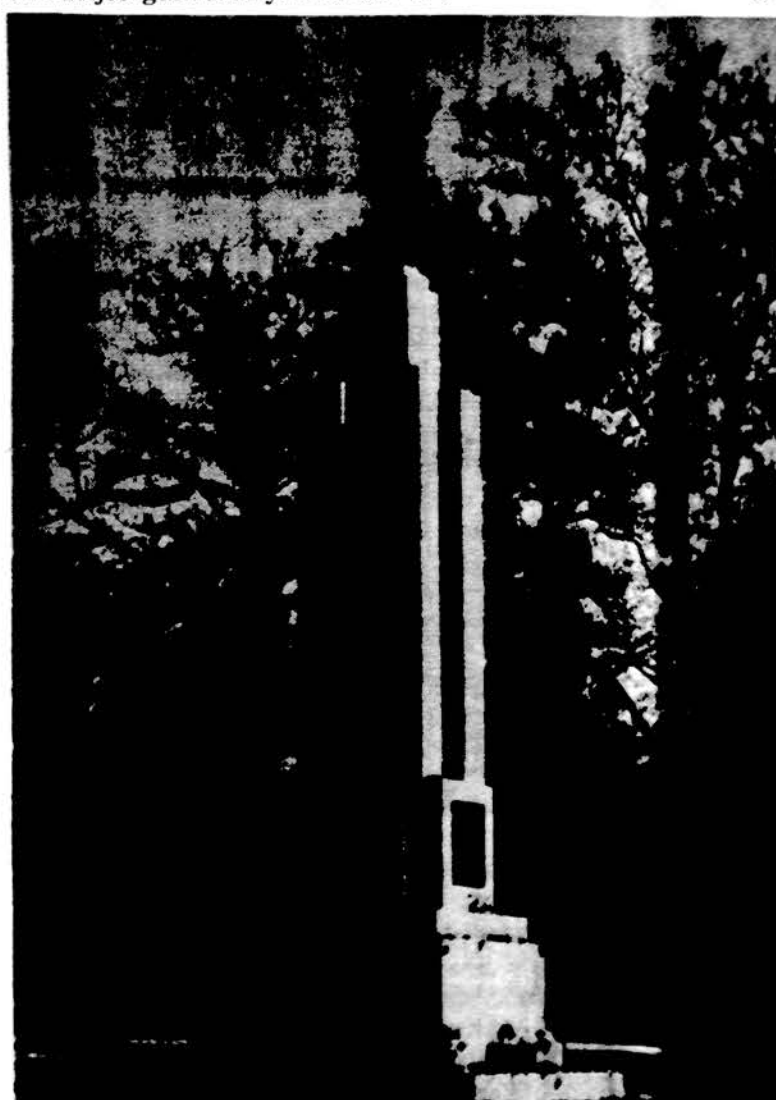
1936 m. spalio 8 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Vytauto Didžiojo muziejaus įstatymą. Iš šio įstatymo par. 5 matome, kad „V. D. Muziejuje yra Kultūros Muziejus ir Karo Muziejus“. Kultūros muziejus buvo pavestas Švietimo ministerijos, o Karo muziejus – Krašto apsaugos ministerijos darbas. Prasidėjo intensyvūs darbas, kurio esmę apibūdino minėto įstatymo par. 2-4: „par. 2. Vytauto Didžiojo muziejus yra mokslo ir švietimo įstaiga. par. 3. Vytauto Didžiojo Muziejaus tikslas yra ugdyti tautinį susipratimą, tėvynės meilę ir pasiryžimą ginti Lietuvos nepriklausomybę. par. 4. Vytauto Didžiojo Muziejus renka, tiria, saugo ir rodo lietuvių tautos kultūros paminklus. Jame gali būti laikomi ir kitų kraštų kultūros paminklai“.

(Bus daugiau)

NEŠVARIASIA LIETUVOS UPĖ

Atlikus vandens tyrimus paaiškėjo, kad Nemuno vanduo nėra švaresnis kaip pernai. Alytiškiai jau apsiprato, kad draudžiama maudytis Nemune. Nerekomenduojama maudytis ir Kaune, tačiau nesibaiminant galima maudytis Kauno Meryse. Kol kas švarus vanduo Nerioje. Vilniuje galima maudytis Valakampių paplūdimiuose.

(LR, 06.11)

Lietuvos laisvės simbolis – Laisvės statula Kaune, nugriauta okupacijos metais, atstatyta 1989 m.

SAMBŪRIS NĖRA POLITINĖ PARTIJA

Neseniai į Čikagą iš Lietuvos sugrįžo Valdas Adamkus. Ten jis buvo nuvykęs tarnybiniais gamtos saugos reikalais ir įteikti jo vardu įsteigtą premiją, kasmet skiriamą asmeniui, pasižymėjusiam gamtos apsaugos darbe. Tačiau kiekvieną kartą, kai V. Adamkus lankosi Lietuvoje, iškyla klausimai apie jo politinius interesus. Taip buvo ir šį kartą. Savo išpuoliais iš šios, 14 dienų trukusios, viešnagės Lietuvoje jis sutiko pasidalyti su platesne lietuvių visuomene. Tad gal geriausia pradėti šiuo klausimu.

— **Birželio 24 d. „Lietuvos ryto“ dienraštįje rašoma, kad opozicinės Lietuvos politinės jėgos šaltai sutiko naujos visuomeninės organizacijos siekius įsitvirtinti politiniame gyvenime, ir jos užmojus veikti gilia socialinė-ekonominę krizę ir teisinę netvarką. Prieš išvykdamas į Lietuvą, Jūs dėjote nemažai vilčių į šį Sambūrį ir pasakėte pagrindinę kalbą jo suvažiavime. Kas yra tas Sambūris ir ar Jūs žadate dalyvauti jo veikloje?**

Birželio 29 d. Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje, atsisveikinant su į Lietuvą perkeliama prof. S. Kairio ir K. Bielinio palaikais (iš kairės): Vaclovas Kleiza, dr. Jonas Valaitis, Jonas Baris ir Valdas Adamkus.

Nuotr. Ed. Šulaičio

— Atskiros suinteresuotos politinės grupės, aišku, Sambūrio pasirodymą Lietuvos gyvenime pasitikio gan šaltai, tačiau tai nėra tikslus vaizdas, nusakantis tikrąją padėtį. Sambūris gimė ne kaip nauja politinė partija. Tenka pastebėti, kad mano dviejų savaitių buvimo Lietuvoje metu tenykštis politinis spektras pasipildė trimis politinėmis partijomis. Gaila, kad užuot konsolidavęsi bendram veikimui, vis pasirodo daugiau atskirų vienetų.

Besikalbant su Sambūrio vadovybe, vis tik pavyko įtikinti, kad ji nepavirstų nauja politine partija, bet išliktų sambūriu, kuris rūpintųsi ir skatintų abejingus balsuotojus, kurie numoja ranka ir artėjančius Seimo rinkimus ir nesiruošia juose balsuoti. Sambūrio tikslas yra

kaip tik susisiekti su tokiais abejojančiais balsuotojais ir jiems įrodyti, kad, jeigu neis balsuoti, tai Lietuvos ateitis darosi labai problematiška.

Kaip minėjote, man teko pasakyti pagrindinę kalbą Sambūrio suvažiavime, kuriame, mano dideliame nustebime, dalyvavo daug Lietuvos politikų, Seimo atstovų ir net dabartinis LDDP vadas bei Seimo pirm. Česlovas Juršėnas. Spauda, TV ir radijas plačiai komentavo suvažiavimą, kuriame buvo daugiau kaip 300 dalyvių. Man asmeniškai truputį nepatiko, kad buvo per daug operuojama mano vardu ir paskelbti visuomenei kai kurie netikslūs dalykai.

— **Turbūt kalbate apie žinią „Lietuvos ryte“, kur buvo tarp kitko rašoma, kad Jūs esate Lietuvos Sambūrio tarybos narys.**

— Teisingai. Visų pirma aš bandžiau tą prielaidą atitaisyti, dar būdamas Vilniuje, bet, atrodo, nelabai kas norėjo girdėti. Prieš suvažiavimą man buvo pateiktos formos, kad prisirašyčiau kaip Sambūrio narys, bet nepasirašiau. Man buvo siūlo-

buvo ir yra susidomėję būsimuoju Lietuvos politiniu gyvenimu. Kai organizacija yra visuomeninė, ne politinė, o jos tikslas skatinti pilietinį visuomenės augimą, kad suprastų savo pareigas ir dalyvautų rinkimuose, balsuodami už asmenis, kurie, jų nuomone, yra tinkamiausi jiems atstovauti Seime, galima apsieiti ir be partinės etiketės.

— **Kodėl Jūs bandote atsiriboti nuo Sambūrio?**

— Aš neatsiribojau. Juk dalyvavau suvažiavime ir išsiskia savo pagrindines mintis, skatinau, kad kaip tik Sambūris būtų aktyvus ir įsipareigojęs. Aš ir pats dalyvausiu Seimo rinkimų procese, nors aiškiai ne kartą užkomentavau, kad pats nekandiduoju.

— **Seimo rinkimo metu žadate grįžti į Lietuvą ir dalyvauti rinkimų procese?**

— Esu įsipareigojęs, kad antrą rugpjūčio pusę grįšiu ir dirbsiu kartu su Sambūriu, stengdamasis pasiekti tolimiausias Lietuvos vietas, bet nesėdėti Vilniuje ar Kaune, o eiti ten, kur žmonėms labai reikia priminti, su jais aiškintis, kokios problemos juos slegia, raginti, kad aktyviai dalyvautų balsavimuose.

— **Konservatorių frakcijos narys Vidmantas Zemelis labai neigiamai apie Jus atsiliepia — cituoja: „Susidaro išpuolis, kad šis žymus išveis neranda sau vietos...“**

— Aš manau, kad konservatorių partijai Sambūrio atsiradimas nėra labai pageidautinas, nes mes skatiname, kad žmonės eitų balsuoti plačia prasme, pasirenkant iš kandidatų, kurie ne vien susikoncentravę dešinėje konservatorių pusėje, bet kurie yra į dešinę nuo LDDP ir jos satelitų.

— **LDDP oficiozas „Diena“ taip pat pasisako prieš Sambūrį ir prieš Jus.**

— Susidaro toks įdomus ir turbūt nepakartojamas, vienkartinis Lietuvos politikoje, fenomenas, kai konservatoriai ir LDDP jungiasi, bandydami sustabdyti sambūrį ir priešintis bet kokiai mažesniųjų partijų koalicijai, nes numato, kad tas nutrauks nuo vieno ir kitų tam tikrą balsų skaičių.

— **Romualdas Ozolas, Centro sąjungos pirmininkas, su kuriuo Jūs bendraujate nemažai metų, yra pasakęs: „nebuvo kvietimas ir neskaityčiau jokių programinių dokumentų apie Sambūrį“.**

— Teisingai, jis nematė tokio dokumento ir nebuvo specialiai kvietas dalyvauti kaip Ozolas, bet čia turbūt dar vienas vietinės politikos manevras. Suprantu Centro partiją, kuri turi savo vidaus problemų. Pvz., R. Ozolo

Nuotr. Vytauto Maželio

pozicija buvo jungtis su kitom keturiom mažesnioms partijoms ir eiti į rinkimus kartu, bet E. Bičkausko pozicija buvo skirtinga ir jų nuomonės tuo klausimu išsiskyrė. Nesistebėčiau, kad iki Seimo rinkimų teks girdėti įvairių nuomonių, tad ne visuomet bus įmanoma išskirti tikruosius užmojus bei norus.

— **Žmonės dažnai pasisako, kad tik Jūs galite išgelbėti Lietuvą.**

— Tai per stipriai pasakytą. Nei aš darau tvarką, nei galėčiau daug ką padaryti esamoje padėtyje, nebent mėginti konsoliduoti jėgas. Ar tai pavyks, pamatysime rudenį. Aš Lietuvą išvadinėjau skersai ir išilgai. Džiugu, kad iaukuose matyti daugiau gyvulių, krautuvės lūžta nuo prekių, bet nėra pakankamai pirkėjų. Nuotaika tikrai slegianti, ypač provincijoje. Trūksta pinigų, ypač pensininkams, apskritai senesnio amžiaus žmonėms, grįžusiems iš tremties. Nepaisant, kas perims valdžią po rinkimų, greitai pasikeitimų nebūs.

— **Atrodo, kad Jumis žmonės tiki, o Jūsų pavardė vis siejama su ateinančiais prezidentiniais rinkimais. Gal per anksti apie tai kalbėti, bet juk tas žmonių pasitikėjimas Jus įpareigoja? Kaip Jūs reaguojate?**

— Reikia, kiek galima, padėti tiems žmonėms. Žiūrėdamas į dabar partijų sudaromus kandidatų sąrašus, jaučiuosi truputį prisilėgęs, nes matau vis tas pačias pavardes, nedaug matau žmonių, kurie galėtų pakeisti esamą padėtį, įgauti tautos pasitikėjimą. Dabar Lietuvoje ypač reikia viešumo, pasitikėjimo. Kol to nebūs, net ir tie, kurie galėtų ką padaryti, nesirytys. Tai turbūt ir yra priežastis, kad minima mano pavardė: žmonės mano, kad reikia naujų veidų, naujų žmonių, tad aš duodu viltį, kad vienmandatinėse apygardose, kur ne partijos sąrašų, bet patys balsuotojai įrašys jiems patinkamus, sąžiningus kandidatus, norinčius dirbti — jei juos pavyks išrinkti į Seimą, galbūt tai atstovys pasitikėjimą ir pradesime žengti naują kryptimi. Svarbiausia, kad kol kas ir jauni žmonės, turintys patirtį ir geresnį tvarkymosi supratimą, laikosi pasyviai.

— **Ar įmanoma suburti žmones, kurie būtų patikimi ir iš tikrųjų dirbtų ne sau, o Lietuvai?**

— Aš manau, kad taip, nes yra specialistų, kurie turėtų būti įtraukti į darbą. Štai pavyzdys: skaičiau Lietuvos spaudos,

kad vyriausybė siekia gauti užsienio paskolą, bet neturi jokio valstybinio plano, nesakoma, kur tie pinigai bus panaudoti — ar vėl pravalgomai, ar sukišami ten, kur jie nebūtinai reikalingi, ar bus ieškoma kelių taip investuoti, kad sukurtų naujų pramoninių, suteiktų žmonėms naujų darbų, o kraštui — pelno. Aš turėjau progą išsiskalbėti su finansininkais. Pasirodo, Lietuvos vyriausybė turi pakankamai rezervų ir daugiau negu reikia. Tie rezervai laikomi Vašingtone ar kur kitur, ir už juos gauname 4% metinių palūkanų. Kai panašios sumos skolinamos iš kitų valstybių, mokame 7% palūkanų. Vadinasi, mūsų pinigai guli, mes skolinamės ir užuot gavę bent lygiom, iš Lietuvos žmonių kišenių primokame už nuostolius. Tai kokia galų gale yra valstybės finansų politika?

— **Ar Jums buvo paaiškinta, kodėl taip daroma?**

— Minėtieji finansininkai bandė tai išaiškinti vyriausybės valdžiai po rinkimų, kaip tokius reikalus tvarkyti, bet niekas nekreipė dėmesio.

— **Tai kur atsakymas?**

— Atsakymas rinkimuose. Ta vyriausybė ir dauguma Seime, kuri šiandien diktatoriškai valdo Lietuvą, turi spalio 20 d. nueiti nuo Lietuvos politinės scenos. Turi ateiti nauji žmonės ir pradėti logiškai tvarkyti krašto valstybinį gyvenimą. Kai tauta įgaus pasitikėjimą, pradės dirbti ir bandys spresti problemas. Priešingu atveju valstybės imamas vyks toliau.

— **Kada Jūs grįžtate į Lietuvą?**

— Jeigu bus reikalas ir tinkamai išsprendęs įvairūs kiti klausimai, surišti su rinkimais ir susitarimai tarp mažesnių politinių grupuočių bei Sambūrio, manau, kad vyksiu tenai antrą rugpjūčio pusę ir bandysiu pasilikti iki Seimo rinkimų.

— **Dėkoju Valdui Adamkui už pokalbį ir linkių sėkmės.**

Kalbėjosi Leonas Narbutis

Pastaba: pokalbis su Valdu Adamkum buvo transliuotas birželio 28 d. „Margučio II“ radijo laidoje. Čia pateikiame jį kiek sutraukčiau.

• **Šiauliai.** Šiaulių Kolpingo draugijos skyrius, reagudamas į vis labiau plintantį nedarbą, įkūrė batų taisymo dirbtuvę, kuriai įrenginius gavo iš Vokietijos. Šiaulių darbo birža savo ruožtu pasiūlė aštuonis darbo neturinčius žmones, kurie norėtų pramokti batų taisymo amato.

MOKYKLA IŠTUŠTĖJO IKI RUDENS

Birželio pabaigoje 11 Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“, kurioje mokosi kitose šalyse gyvenę lietuvačiai, abiturientams buvo įteikti brandos atestatai. Tai penktoji, didžiausia iš visų, prieš tai buvusių, laidų. Atestatus gavo moksleiviai, atvykę iš Lenkijos, Moldovos, Rusijos, Tadžikistano, Uzbekistano. Nuo įsteigimo 1990 m. šią mokyklą baigė 64 moksleiviai. Daugumas jų mokosi Lietuvos aukštosiose arba aukštesniosiose mokyklose. Jau yra pastarąsias ir baigusius.

Kadangi mokykla dirba per savaitę šešias dienas, visoms klasėms, išskyrus devintąją, mokslo metai pasibaigė anksčiau, negu kitose Lietuvos mokyklose — gegužės 31-ąją. Iškilmingame mokslo metų užbaigimo susirinkime, kuris vyko aktyvioje salėje, be pedagogų, moksleivių dalyvavo kai kurių pastarųjų tėveliai, svečiai. Buvo paskelbti mokslo metų rezultatai, mokyklos Padėkos raštais apdovanojami geriausi moksleiviai, įteikti mokyklos ženklukai moksleiviams, įstojusiems į mokyklą prieš metus ir sėkmingai baigusiems vieną klasę, ne žemesnę kaip penktąją. Sugiedotas Lietuvos himnas. Po to mokyklos saviveiklininkai pagal tradiciją susirinkusiems surengė gražų koncertą. O parodų kambaryje ir vestibulyje moksleiviai, irgi pagal tradiciją, demonstravo per metus sukurtus piešinius, kitus dailės kūrinius, rankdarbius. Vėliau nemaža jų dalis kartu su dailės ir darbų mokytojų Ž. Šimelevičienės ir E. Juozėnienės kūrinių tapo eksponatais Pedagogų kvalifikacijos institute surengtoje parodoje.

Per vasarą moksleiviai ne tik išsėdės, bet ir tobulins lietuvių kalbos žinias. Ne viena jų, mokytojams patarus, iš bibliotekos paėmė skaityti lietuviškų knygų. Gambiausieji mėgins jėgas rašytinėje kūryboje. Mat pavasariop Čikagos lietuvių Vanda ir Vaclovas Maželiai įsteigė kasmetinį piniginių fondą geriausiems mokyklos moksleivių kūriniams premijuoti, už ką mokykla nuosirdžiai jiems dėkoja. Pagal konkurso nuostatus rezultatai bus suvedami ir skelbiami bei apdovanojami laimėtojai kasmet mokyklos gimtadienio išvakarėse — rugsėjo 30-ąją.

Mokslo metams pasibaigus devintokai ir dvyliktojai dar laukė egzaminų. Pagrindinės mokyklos baigimo pažymėjimai įteikti 12 devintokų. Tryliktoji likimas spės rugpjūčio paba-

goje per papildomus egzaminus. Beveik visi baigusieji numato toliau mokytis dešimtojoje klasėje.

Dvyliktojoms laikant abiturientų egzaminus buvo ypač neramu, nes šįmet buvo nemažai naujųjų egzaminų organizavimų. Bet viskas pasibaigė laimingai — egzaminus sėkmingai išlaikė visi. Žinoma, gautų pažymių įvairovė didelė: dalies atestate nėra žemesnio pažymio už aštuoneta, o keliems įrašyti ir ketvertukai.

Iškilmingą brandos atestatų įteikimo aktą atvyko ir laimingo tolesnio gyvenimo kelio link svečiai: Tremtinių grįžimo fondo tarybos pirmininkas poetas Vytautas Cinauskas, mokyklos rėmėjas akcinės bendrovės „Montuotojas“ generalinis direktorius Alfonsas Juras, o taip pat pedagogės Laimutė Raišelytė, Apolonija Visockytė, Nijolė Vyšniauskienė. Mokyklos direktorius Alfonsas Rudys įteikė atestatus. Padėkos raštus už viską, ką jie gero padarė mokyklai. Sklandant dainos „Lietuva brangi“ melodijai, kiekvienas abiturientas atsisveikina, pabučiuodamas ją, su mokyklos vėliava, buvusiais mokytojais, auklėtojais, įteikia jiems gėlių. Buvusiems moksleiviams prisiminimui įteikiama, gairė, simbolizuojanti mokyklos vėliavos dalelę. Sunku pasakyti — daugelio akys ašaros — džiaugsmo ar išsiskyrimo. Aidint dainos „Lietuviai esame mes gimę“ garsams aktas baigiamas, iš salės išnešama mokyklos vėliava. Į salę ji sugrįž pirmąją naujųjų mokslo metų dieną.

Po to abiturientai, jų tėveliai pakviesti pedagogus ir svečius prie bendro vaišių stalo. Po išleistuvių nakties mokyklą apgaubė ramybė ir ruošimasis septyntiesiems darbo metams.

Aloyzas Bakšys

• **Telšiai.** Telšių katedros bokšte norima pakabinti naują 6 varpų komplektą (didžiausias sveria pusantros tonos, mažiausias — tik 100 kilogramų). Varpai pagaminti Vokietijoje. Darsteno mieste, jų įrengimą finansuoja kunigas kapelionas Gerhard Lange iš Vokietijos. Arnšbergo miesto.

• **Kaltinėnai.** Parapijos klebono P. Linkevičiaus iniciatyva čia surengta stovykla neigalintiems menininkams. 48 žmonės iš daugelio Lietuvos miestų stovyklaudami ne tik išsėdės, bet ir dirbs, pasiskirstė į dvi — literatų ir dailininkų — grupes.

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

SPECIALIOS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$810
Riga	\$810
Tallinn	\$810
Minsk	\$810

Į vieną pusę

Vilnius	\$560
Riga	\$560
Tallinn	\$560
Minsk	\$560

NEW OFFICE
8512 Golf Rd
Niles, IL 60714
Tel. 847-581-9800

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

OUT OF STATE
1-(800)-342-5315

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

ATLANTA

IMPORT-EXPORT, INC

- Persiunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Kaliningrado sr., Maskvą, St. Peterburgą.
- Skubiems siuntiniams — AIR CARGO
- Aukštos kokybės maisto produktų siuntiniai.
- Lemonto ir Marquette parko apylinkėse siuntinius paimsime skubiai ir nemokamai.
- Padedame įsigyti automobilius varžytinėse.
- Persiunčiame automobilius ir jų detales, komercines siuntas bei baldus.
- Verčiame ir notarizuojame dokumentus.
- Paruošiame išskvietimus ir vizos pratęsimo dokumentus.

ATLANTA tel. 312-434-2121, 800-775-SEND
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

E-mail: Atlanta@worldnet.att.net
Dirbame: pirmad.-penktad. 9-5 / šeštad. 9-2
JŲSŲ PASLAUGOMS MŪSŲ ATSTOVAI:
NEW YORK 914-258-5133, CLEVELAND 216-481-0011,
ROCHESTER 716-325-3888, PITTSBURGH 412-381-8859

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba informacijos skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

BRANGSTA MAISTO PRODUKTAI

Nuo birželio 10 d. Lietuvoje įsigaliojo vyriausybės nutarimas padidinti akcizą visų rūšių benzinui. Iš anksto buvo prognozuojama, kad dėl padidinto akcizo, litras benzino pabrangs 10-12 centų. Tačiau realiai kaina padidėjo 15-20 centų. Todėl Lietuvoje vėl sparčiai kyla maisto produktų kainos.

Pabrangus kuroi, manoma, kad atitinkamai didės ir transporto paslaugų kainos. Bendrovės „Vilniaus autobusų parkas“ vadovai teigia, kad dabartinės kainos už važinėjimą tarp miestinių maršrutais yra nerealių ir jos turėtų padidėti bent 2 centais už kiekvieną kilometrą. Kol kas kainų kelti nesiruošia tas pats „Vilniaus taksi“ direktoriaus V. Kriščiūno, žmonės taksi paslaugomis naudojasi tik labai svarbiais atvejais, todėl didinti kainas — ne išeitis.

Kaip žinia, nuo liepos 1 d. 25 proc. padidinamos karšto vandens kainos, o nuo šildymo sezono pradžios, tiek pat daugiau teks mokėti ir už šilumą. Tad šią vasarą ir rudenį tikimasi dar ne vieno maisto produkto, paslaugų, taip pat ir pramoninių prekių kainų padidėjimo.

ITALAI DOMISI LIETUVA

Tarptautinėje Milano mugėje „Boritec“ Lietuvos gamintojai sulaukė rekordinio pasiūlymų skaičiaus. Lietuvos investicijų agentūros marketingo direktorius Algirdas Miškinis BNS korespondentui sakė, kad per tris dienas teko derėtis su 120 firmų atstovais, nors buvo planuota susitikti maždaug su 50. Italijos bendrovės labiausiai domėjosi Lietuvos medienos perdir-

bimo ir baldų gamybos pramonė. Dauguma jų siūlė gaminti ir pirkti ne gatavus baldus, o jų dalis. Italai domėjosi odos ir tekstilės įmonėmis. „Jie siūlė ne tik įrangą, bet atėjo kartu su būsimais pirkejais, kurie nupirktų tą įrangą pagamintą produkciją. Firmos siūlė įrangą pirkti išimtinai, atsiskaitant pagamintais daiktais“, sakė A. Miškinis. Tokią palankią sutartį su italais jau aptarė mugėje dalyvavę Vilniaus „Vijos“ mezgimo salono vadovai. Už gautus itališkus įrenginius jie sumokės meziniais.

KIEK KAINUOJA VIENA DARBO VALANDA?

Negalutiniams Statistikos departamento duomenimis 1995 m. didžiausią valandinį atlyginimą — vidutiniškai 12.56 lito — gavo finansinio tarpininkavimo srityje dirbantys žmonės. Po jų eina draudikai ir ryšininkai. Maždaug 10 kartų už juos mažiau uždirba per valandą žemdirbiai — 1.22 lito. Vaikų darželių auklėtojos — 1.73 lito, viešbučių ir restoranų darbuotojai — 1.77 lito.

„Palyginti su 1991-92 metais, kai vidutinis šalies gyventojų darbo užmokestis buvo 19 JAV dolerių, dabar uždirbame 8-9 kartus daugiau, tačiau vargu ar pradėjome geriau gyventi“, sakė „Lietuvos rytui“ ekonomikos ekspertas daktaras Gediminas Černiauskas.

„Lietuvos ryto“ žiniomis, kai kurios šalies siuvimo įmonės valandą savo siuvėjo darbo įvertina ne mažiau kaip 4 Vokietijos markę (10.4 lito), tačiau realiai darbuotojui mokamas 2-3 kartus mažesnis atlyginimas. „Jeigu mokėtume tokius pat atlyginimus kaip ir vokiečiai (15 Vokietijos markių arba

39 litus) už darbo valandą, imonė iš karto bankrutuotų“, teigia Vilniaus trikotažo fabriko „Sparta“ generalinis direktorius Zenonas Janavičius. „Spartoje“ tik patys geriausi pameistrai uždirba per mėnesį apie 1,500 litų. Jų valandinis atlyginimas — 8.5 lito arba 3.26 Vokietijos markės. „Spartos“ mezgėjos uždirba 2.8 lito per valandą — vos daugiau kaip vieną Vokietijos markę. Įmonės vadovas sako, kad atlyginimai priklauso nuo įrangos. Lietuvoje prie vieno įrenginio kai kuriose įmonėse dirba 5 žmonės, o Vokietijoje — vienas. Skirtingas darbo našumas, kitoks ir atlyginimas. Pigia darbo jėga Lietuvos lengvosios pramonės įmonėse naudojasi Vakarų firmos.

Specialistai sutinka, kad negalima aritmetiškai lyginti lietuvių ir vakariečių gaunamų atlyginimų. Daktaras G. Černiauskas linkęs geriau lyginti perkamąją galią. Jo teigimu, lietuvių perkamoji galia, palyginti su Vakarų Europos valstybių gyventojais, skiriasi mažiausiai pustrčio karto.

KODĖL UŽSIENIO TURISTAI LENKIA LIETUVĄ?

Turizmo bendrovių vadovai prognozuoja, jog šią vasarą iš Vakarų Europos Lietuvoje bus sulaukta mažiau turistų nei praėjusią, rašo „Lietuvos rytas“. Pasienio policijos duomenimis, 1993 m. Lietuvą aplankė 2.44 mln. turistų, o 1995 m. — beveik 400,000 mažiau, be to, i šią statistiką jau įtraukti ir tranzitiniai keliaiviai.

Lietuvos turizmo sąjungos viceprezidentė Danutė Karvelytė sako, kad „stebuklas“, jog užsienio turistai apskritai dar

atvažiuoja į Lietuvą. Įvažiuojamasis turizmas yra niekinama Lietuvos ūkio šaka, nors ir apskaičiuota, kad vienas turistų sukuria 5 darbo vietas“. Pasak D. Karvelytės, „vokiečiai atvykti ir savaite viešėti santykinai brangiose uždaromis sienomis Baltijos valstybėse kainuoja bene dukart brangiau, nei tą patį laiką praleisti Maljorkoje“. Ji prisiminė, kad praėjusią vasarą pačiame Vilniaus centre susprogdinus verslininką R. Grainį, porą savaitių turizmo bendrovė nesulaukė nė vieno turistų.

Lietuvos turizmo biržos viceprezidento A. Šarkos teigimu, jei bendrovė kala dėžes ir parduoda jas užsienyje, tai valstybė bendrovei sugrąžina pridėtinės vertės mokestį. „Mes kuriame intelektualias paslaugas, parduodame jas užsieniečiui, kuris atsiskaito markėmis arba doleriais, tačiau mūsų darbas nelaikomas eksportu. Mūsų bendrovė tiesiogiai apmoka viešbučių, transporto, maitinimo ir kitų įmonių sąskaitose išskirtą pridėtinės vertės mokestį, kurio niekas mums negrąžina“.

Neapkreipiamo ekonomikos eksperto G. Rainio nuomone, būtina realiai kurti Lietuvos kaip turizmo šalies įvaizdį.

Rima Jakutyte

VIVIAN R. KHALAF Attorney at Law 8327 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60652

Profesionalūs advokatai padės jums išspręsti šiuos problemas: imigracijos, skyrybų, „real estate“, avirijų, asmenų daiktų ir kt. Taip pat vertiname įvairius dokumentus. Kalbame lietuviškai. Tel. 312-585-2324

KEPYKLA IR DELIKATESAI 6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638 Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir ragelėliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitę

KAVINĖ

350 N. Clark, Chicago, IL 60610

Tel. 312-444-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai

miesto centre

Savaitgalį uždaryta

BALTIA EXPRESS CO LTD., (PRES. VIDMANTAS RAPSYS)

SIUNTIMAI Į LIETUVĄ TIESIAI IŠ JŲSŲ NAMŲ
TIK TRUMPĄ LAIKĄ BALTIA EXPRESS SIŪLO NAUJĄ PASLAUGĄ:
JEI JŲSŲ GYVENATE ČIKAGOŠ APYLINKĖSE JŲSŲ SIUNTIMUS
SUPAKUOSIME IR PAIMSIME TIESIAI IŠ JŲSŲ NAMŲ

NEMOKAMAI

- SIUNTIMAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
- ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
- AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTIMAS
UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ
- NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS.

BALTIA EXPRESS CO LTD
8327 S. PULASKI RD
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSenville, IL 60106

ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

Sekmadienį, liepos 28 d.

Nek.Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

- 11:00 Koncelebruotos ŠV. MŠIOS
Pagrindinis celebrantas: Tėv. Antanas Saulaitis, SJ
- 12:00 VAISĖS, užsiėmimai
- 1:30 pp. Liaudies šokiai ir dainos: praveda Bostono BODAUTO
- 3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
Vėlavų nuleidimas
- 4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
- 4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
UŽKANDŽIAI prieš kėlionę namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPŪTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-9654

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiumų ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-969-2658.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas
priešnamomis kainomis.
Draudimas garantuojamas.
GEDIMINAS
312-925-4331

Mokytojas jau prinko!
Vaziuokite I-94 East iki Westville, Exit
34A, dar 19 mylių į pietus. Blum's
Berry Farm, Hwy 421 and 1700 So.
Wanatah, Indiana. Tel. 219-
733-2829

MOVING-KRAUSTYMAS
Profesionalus patarimas
priešnamomis kainomis jums patogiu
laiku. Draudimas garantuojamas.
Skambinti:
708-424-7183
312-539-3547

Mano — nuostabi sėla. Jei
ruošiate joje lankyti, siūlome
apstipinti „Hale Gediminas“, kur
jūsų laukia tėva ir pusryčiai. Dėl
informacijos skambinkite: tel.
800-328-5169

**Dengiamieji stogai, kalamas
„siding“, atliekami cemento,
„plumbing“ bei kt. namų vidaus
ir išorės remonto darbai. Skam-
binti: 312-767-1929**

**VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168**

B & D
Taisome ir dengiame visų rūšių stogus, statome priestatus, garažus, balkonius, tvorą, dedame plyteles, parketą, langus, duris.
Atliekame dažymus.
Kazimieras, tel. 312-625-3465

Atliekame visus namų lauko ir vidaus
remonto darbus: įrengiame rūsius, peles,
vonias. Naujai statome lauko voni-
randas, laiptus, garažus. Dengiame stogus,
jodame lietus nutekėjimo vamzdžius.
Dirbame greitai ir sąžiningai. Skambinti po
7 v.v.: Juozas 312-471-0467, Vytaut
312-436-8218.

Kraustėtojas (Florida)?
Juozas Stanašio firma INVESTMENT
PROPERTIES siūlo pagalbą perkant
namus, žemes ar verslą. Tel./Fax:
1-800-338-6478.

Perkame Lietuvos bibliotekoms Lietu-
vių enciklopedijų komplektus. Ency-
clopedia Lithuania ir Br. Kvilio „Lietu-
vos bažnyčios“ 6 tomas. Siūlyti: A. Kalys,
P.O. Box 29000, Chicago, IL 60629.
Tel. 312-778-0828; skambinti po 6 v.v.

**PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/ICA ATSTOVYBĖ**
2346 W. 60th Street
Tel.: 312-776-1486

STASYŠ ŠAKINIS
Dažytojas
iš vidaus ir iš lauko;
popieriuoja kambarių sienas.
Darbas garantuojamas.
4612 S. Paulina, Chicago
Tel. 312-927-9197

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir
priemiesčiuose. Suinteresuoti
skambinkite:
BUDRAITIS

Bus. 312-585-6100
Fax. 312-585-3997
Pager 312-308-0307

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 596-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas
- Perkamie ir parduodami namai
- Apartamentai ir žemė
- Pensininkams nuolaia

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai pa-
tarnauja įvairių nuosavybių pir-
kime ir pardavime, mieste ir
priemiesčiuose.

**MICHIGAN
COLDWELL BANKER FIRST AMERICAN**
10 N. Whittaker St.
New Buffalo, MI 49117

VIDA B. ŠVABAS
Tel. namų 616-756-1408
bus. 616-469-3950
fax. 616-469-5445
v.m. 616-469-7236

Perkant ar parduodant
• namus • žemę • ūkius arba
komercinę nuosavybę

OLSLICK & CO., INC.
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439

„Nekilnojamoji turto
pajamų ir parduotuvė
„Chicago apylinkėse ir
priemiesčiuose“
Skambinti:
MARIA STONIKAS
Realtor • Bus. 708.257.7100
Res. 708.969.3732

KMIECİK REALTOR
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus,
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji pro-
fesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai
patarnaus. Įkainavimas greitai.

GOVT FORECLOSED homes for
pennies on \$1. Delinquent Tax,
Repo's, REO's. Your Area. Toll
Free (1) 800-898-0775 Ext.
H-2415 for current listings.

FOR RENT

Cicero, IL. Išnuomojamas švarus
kambarys su baldais suaugusiam
asmeniui. Moderni virtuvė, vonis, pri-
vatus įėjimas; 2-as aukštas; \$250 /
mėn. Skambinti 708-687-1706 arba
palikti „message“.

Apt. for rent. 5 rms, 2 bdms,
quiet; new appliances; \$500 a mo.
+ sec. deposit.
Tel. 312-737-1940

Išnuomojamas apšildomas 4
kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie
apyl. \$355 / mėn. + „security“. Tel.
312-779-0410. Kalbėti anglškai.

IEŠKO BUTO

Norėkantis, negeriantis pen-
sioninkas ieško kambario prie
šeimos. Tel. 312-778-7743

HELP WANTED

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjomis, kom-
panionėms ir namų ruošos dar-
bininkėms. Galima gyventi kar-
tu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:

**All Care
Employment Agency**
Tel. 312-734-7900

**RENATA'S DOMESTIC
PLACEMENT AGENCY**
Positions available: nannies, house
keepers for English speaking women.
Call: 312-286-7287

**SPORTINIAI MARŠKINIAI (T-SHIRTS)
IR KREPŠNIO KAMOLIŲ PAGAMINTI**
LIETUVOS KREPŠNIO KOMANDOS LEIDIMU (LICENSE),
PADETI LIETUVOS SPORTO VIEKLAI IR
1996m. OLIMPUOJĄS ATLANTA, GEORGIA

MARŠKINIAI: MARGI (T-SHIRT) — \$25.00
JŲSŲ AR BALTI — \$20.00
(TOL PRODUKTŲ \$3.00)

KREPŠNIO KAMOLYS: TRISPALVIS, SU KOMANDOS
EMBLEMA PASIRUŠYTAS SĄJONOS MARČIOLONIS IR,
ARVYDO SĄJONOS — \$25.00

PERSIUNTIMAS (U.S.A.) Veltu

UŽSAKYMUS SU CBOU AR PAŠTO PERLAIDA SIŪSTI:
RIMAS / B.B. BUTKIS
80 E. 212 ST.
EUGLE, OHIO 44123-1081
(216) 732-4230

VARDAS / PAVARDĖ _____
ADRESAS _____
TELEFONAS _____

LIETUVOS NAŠLAICIŲ GLOBOS KOMITETAS
2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629

DĖKOJA

A.A. JERONIMO LANDSBERGIO atminimui suaukota
\$155 Lietuvos tremtiniams. Aukotojai:
\$40 Angelė ir Ross Bailey, Vienna VA.
\$30 Ramutė ir Algirdas Česnašvili, Richmond Hill NY;
Aina ir Edvardas Stankiai, Jamaica NY.
\$25 Gintarė Ivaskienė, Monroe CT.
\$20 Adelė Bartienė, Sun City AZ.
\$10 Algirdas Ruzgas, Woodhaven NY.

Reiškiamas užuojautą vėlionio artimiesiems ir dėkojame
aukotojams!

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

AR IŠEITI Į ANKSTYVĄ PENSIJĄ, AR NE?

Ar yra geriau pradėti gauti, nors ir mažesnius, „Soc. Sec.“ pensijos čekius, sulaukus 62 metų, ar palaukti kol bus galima gauti visą pensiją? Atsakymas į šį klausimą priklauso nuo daugelio dalykų. Nėra vieno tikro atsakymo. Tai priklauso nuo kiekvieno žmogaus ir jo gyvenimo aplinkybių. Čia pateikiame keletą atvejų, kurie galėtų padėti jums patiesiems apsispręsti.

Pirmiausia, ar išeiti į pensiją, sulaukus 62 metų ir gauti mažesnę sumą kas mėnesį, ar išeiti, sulaukus 65 m. ir gauti visą pensiją, o gal išeiti į pensiją, sulaukus 70 metų ir gauti didesnę pensiją? Kokio didumo pensiją gausite iš „Soc. Sec.“, priklausys nuo jūsų į pensiją išeimo amžiaus. Pagal „Soc. Sec.“ administracijos nuostatus, jūsų pensija yra sumažinama 5/9 procento kiekvienam mėnesiui iki jūsų normalaus visos pensijos išeimo amžiaus. O normalus pensijos išeimo amžius priklauso nuo to, kuriais metais esate gimę. Žmonėms, gimusiems 1937 metais, ar anksčiau, pensijon išeimo metai yra 65 m. Normalus pensijon išeimo amžius pamažu kyla, pvz., gimusiems 1938 m. tas amžius yra 65 m. ir du mėnesiai — kol pasiekia 67 metus, kurie yra gimę 1960 metais ar vėliau.

Jūs gaunate didesnę pensiją, jei išeinate į pensiją vėliau, negu jūsų normalus pensijos amžius. Už kiekvienus metus, jei laukiate, kol jums eis 70 metų, jūsų pensija auga tam tikru procentu: 3% tiems, kurie yra gimę 1924 m. ar anksčiau, ir iki 8% — gimusiems po 1943 metų.

Vienas finansininkas — specialistas sako, kad jis kiekvienais metais skambina „Soc. Sec.“ administracijai 800-772-1213 ir prašo pranešimų apie savo uždarbį ir pensiją. Tai informacija yra teikiama nemokamai. Paskutiniai pranešimai jam iš „Soc. Sec.“ sako, kad, jei jis nustotų dirbęs dabar, tai gautų maždaug \$1,100 pensijos, sulaukęs savo normalaus pensijon išeimo amžiaus, kuris jam yra 66 metai, nes jis yra gimęs 1945 m. Tai reiškia, kad, sulaukęs 62 metų, jis gautų tik \$807, o jei lauktų 70 metų, gautų \$1,452. Tai kaip yra geriau? Pirmiausia reikia pasiklausti savęs, kaip greitai reikės tų pinigų? Jūs klausiate savęs; jei aš pradėsiu imti „Soc. Sec.“ anksčiau, tai ar galėsiu „auginti pinigus“ kokiose sąskaitose, už kurias nereikėtų mokėti mokesčių? Ar aš galėčiau dirbti dalį laiko po to, kai išėsiu į pensiją ir ar tas uždarbis kokiais metais neužmąšins mano „Soc. Sec.“ mokesčių, kuriuos turiu teisę gauti?

Kad tiksliai sužinotumėte atsakymus į paskutinius du klausimus, jūs turėtumėte pasiteirauti „Soc. Sec.“ Internal Revenue Service — 800-829-1040, arba tą asmenį, kuris pildė jūsų mokesčių dokumentus. Nepaisant viso to, klausimas yra: ar jums būtų geriau gauti sumažintą „Soc. Sec.“ pensiją visą gyvenimą, bet turėti tuos pinigus — tą pensiją — anksčiau? Finansinis specialistas naudoja save kaip pavyzdį ir sako, kad jo atveju, anksčiau minėta suma \$807, kurią jis gautų iš „Soc. Sec.“, sulaukęs 62 metų, sudarytų 145,260 dolerių sumą jam sulaukus 77 metų. O jei jis išeitų į pensiją 66 metų (jo normalus pensijos amžius, gaunant \$1,100), jam sulaukus 77 metų iš viso susidarytų \$145,200 gautų iš „Soc. Sec.“ Išvada: jei laukčiau 66 m., kad išėsiu į pensiją, išėčiau lygiomis sulaukęs 77 metų o po to jau viaskas eitu mano naudai.

Reikia atsižvelgti ir į pinigų vertę. Sakysime, asmuo išeina į pensiją, sulaukęs 62 metų su \$807 mėnesine pensija, kurios jis neįleidžia, o investuoja, kol jam sueis 66 metai. Jei jis gautų už investavimą 7.5% palūkanų, tai susidarytų \$44,000 suma. Ir jei tas asmuo pradėtų imti 7.5% iš tos \$44,000 sumos kiekvienais metais, pradedant jo 66-taisiais, tai būtų apie \$275 mėnesiui, priedas prie tų \$807, gaunamų iš „Soc. Sec.“. O jis savo „Soc. Sec.“ čekio daugiau nebeinvestuotų. Jei jo investavimas ir toliau būtų 7.5%, tai jo pagrindinis kapitalas liktų pastovus: \$275 iš investavimo ir \$807 iš „Soc. Sec.“ sudarytų \$1,082 sumą (tai būtų be \$18 \$1,100, kuriuos tas žmogus gautų iš „Soc. Sec.“) išėjus į pensiją 66 metų). Bet jam liktų puikus priedas — žmogus turėtų \$44,000 pagrindinio kapitalo, kurį galėtų panaudoti nelaimės atveju ar paliktų savo artimiesiems.

Visi šie finansinių žmonių išvedžiojimai yra labai gražūs, bet gyvenime dažnai yra kitaip. Dažnai gyvenime žmogus daro ne tai ką nori, bet kas tuo metu yra reikalinga, ar ką yra vertinamas daryti. Šiuo metu, kada Amerikoje visos firmos ir valdžia taupo pinigus, mažina tarnautojus, o moderni technika tą įgalina daryti, žmonės dažnai neturi pasirinkimo, kada jie nori ar turi išeiti į pensiją. Ir tuo būdu kiekvieno išeimas pensijon pasidaro individualus reikalas. Daug didelių verslo bendrovių gerai išsidirbusius tarnautojus, kurie gauna dideles algas, bet dar yra gan tolakai nuo pensijos amžiaus, spaudžia išeiti į pensiją, nes bendrovei tai yra pigiau. Tos bendrovės tiems žmonėms leidžia, už tam tikrą sumą dolerių, „išpirkti metus“ ir imti bendrovės pensiją, tiems žmonėms esant dar tik 50 metų ar pan. O „Soc. Sec.“ pensija, jei yra įmokėję, galės pradėti imti, kai sulauks 62 ar daugiau metų. Šis dalykas yra plačiai praktikuojamas šių dienų Amerikos industrijoje. Naujas tarnautojas, tik baigęs universitetą, dirbdamas tą patį darbą, gauna tik dalelę užmokesčio, ką gavo specialistas, išėjęs į pensiją ir tuo būdu imonės taupo pinigus.

Mes, lietuviai, turime žinoti, kada ir kaip galime gauti pensiją: būtent yra skirtumas tarp asmenų, kurie turi pilietybę, ir kurie jos neturi. Čia nekalbame apie privačius, įvairių imonių penėjais, nes kiekvienas jų turi skirtingas taisykles ir skirtingai moka pensijas savo buvusiems tarnautojams, tad dažnai pilietybė nelošia jokio vaidmens. Didelė dauguma mūsų žmonių gauna „Soc. Sec.“ pensijas — tai federalinės valdžios kontroliuojama pensijų ir kitų lengvatų aprašas. Visi Amerikos piliečiai, kurie yra įmokėję į „Soc. Sec.“ pensijų fondą, turi teisę gauti pensiją, sulaukę tam tikro amžiaus. Jei asmuo išeina į pensiją, sulaukęs 62 metų, gauna sumažintą pensiją, jei išeina 65 metų, gauna normalią, pagal jo uždarbį ir įmokėjimus, nustatytą pensiją. Išėjus vėliau į pensiją, ta pensijos suma procentaliai didėja. Amerikos pilietis, išėjęs į pensiją, turi teisę gyventi bet kur pasaulyje ir savo Amerikoje uždirbtą pensiją gauti. Tik reikia pranešti „Soc. Sec.“ įstaigai, kur norite, kad jūsų mėnesinis čekis būtų siunčiamas. O pasirinkimų yra daug: gali būti siunčiamas Amerikos banku, į jūsų sąskaitą, gali siųsti jūsų gyvenvietės adresu, į kito krašto banko esančią jūsų sąskaitą ar gyvenamo krašto Amerikos ambasadą ir t.t. Tik vieno dalyko „Soc. Sec.“ įstaiga reikalauja, kad jūs, išvykdami iš Amerikos, duotumėte savo būsimą adresą ir ką norite, kad jie darytų su jūsų pensijos čekiu. Jei jums dėl kokių priežasčių yra atimama Amerikos pilietybė, tai „Soc. Sec.“ galioja įstatymas, kuris sako, kad ne piliečiai, išvažiavę iš krašto daugiau nei 6 mėnesius, negali gauti „Soc. Sec.“ pensijos. Jei jūs nesate Amerikos pilietis, o turite tik žalią

kortelę — esate legalus Amerikos gyventojas, jūs „Soc. Sec.“ pensiją gausite tik 6 mėnesius, jei išvažiavsite iš Amerikos. Po to, jei grįšite, turėsite vėl išsiryti pensiją. Nepilietiai turėtų būti atsargūs su tankiais ir ilgai užtrunkančiais išvažiavimais iš Amerikos, ir imigracijos įstaiga gali pagaltoti, kad jūs nenorite Amerikoje gyventi ir atimti jums tą teisę.

Jums išėjus į ankstyvą pensiją, patys turite pasirūpinti sveikatos draudimu. Medicare, federalinės valdžios sveikatos draudimo planas, pradeda jus susirgus, tik jums suejus 65 metų. Vyresnio amžiaus žmonės dažniau serga ir neprotinga būtų rizikuoti gyventi be draudimo. Privatus draudimas gan brangiai kainuoja, bet jei jūs rimtai susirgsite, galite prarasti visą savo turtą, ir tas bus daug daugiau nei draudimo mokesčiai. Taip pat žinokite, kad Medicare draudimas galioja tik Amerikoje — nesvarbu, ar jūs esate pilietis, ar ne, jei išvažiavsite iš Amerikos, Medicare jūsų ligos išlaidų svetimame krašte nedengs. Jei išvažiavsite iš Amerikos, jei esate ligotas, turite pasiimti specialų privatų draudimą, kuris dengtų jus kitame krašte.

Taigi, einant į pensiją, reikia gerai viską apgalvoti, ne tik, kiek jūs pinigų gausite, bet taip pat, ar turėsite ligos draudimą. Medicare draudimas — kuris yra naudojamas beturčiams padengti gydymo išlaidas, pradės jums mokėti jūsų gydymo — ligos sąskaitas tik tada, kai jūs nieko neturėsite. Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ ir „Soc. Sec.“ pranešimų.

Aldona Šmulskienė
ir
Birutė Jasaitienė

• Mažeikiai. Gegužės 12 d. Tėsių vyskupas Antanas Vaičius dalyvaujant generalvikarui mons. J. Gedgaudui, oficialiai mons. T. Poškai ir miesto bei rajono valdžios atstovams ant baigiamų statyti šv. Pranciškaus Asyziečio bažnyčios pamatų koncelebravo šv. Mišias bei pašventino kertinį akmenį.

Ant. Repšienė

DAR VIENAS PAMINKLAS
PUOŠIA ŠV. KAZIMIERO
KAPINES

Šių metų gegužės 27 d., Mirusiųjų prisiminimo dienoje, buvo pašventintas a.a. Irenos Pranskevičienės paminklas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje. A.a. Irena išsiskyrė iš šio pasaulio 1995 m. liepos 10 d. Kadangi vyras Stasys birželio 3 d. vyko į Lietuvą, tai norėjo pašventinti paminklą Kapų puošimo dieną. Šventinimo apeigos buvo labai kuklios. Jas atliko Brighton Parko parapijos vikaras F. Kireilis. Dalyvavo šeimos nariai: vyras Stasys, sūnus Gediminas, duktė Danutė su vyru ir 4 metų dukrelė ir jauniausias sūnus Edvardas su žmona, Jūrų šaulių Klaipėdos šauliai, kuriems velionė priklausė, ir nedidelis būrelis artimiausių draugų. Paminklas tikrai puošnus: pilko ir juodo granito su religiniais bei tautiniais motyvais. Po apeigų visi buvo pakviesti pietums į „Mabanka“ valgyklą.

Velionė gimė 1932 m. birželio 29 d. Netoli Saudargų miestelio, prie Nemuno, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Bet Irenai neilgai teko džiaugtis gimtine ir žavinguoju Nemunu. 1944 m. rusams grįžtant į Lietuvą, jos šeima traukėsi į vakarus. Nelaimė įtikino, kad Irena susirgo ir buvo paguldyta į ligoninę. Tuo tarpu jos šeima buvo grąžinta į namus. Nuo to laiko Irena buvo atskirta nuo savo tėvų, kurių jau niekad nesutiko. Išėjusi iš ligoninės, užaugo tarp lenkų. Vėliau sužinojo, kad jos dvi pusėsėrės gyvena Kanadoje, tai ir į jį ten nuvyko. Čia susipažino su toku pat pabėgėliu nuo komunistų Stasiu Pranskevičium ir sukūrė šeimą. Vėliau, apie 1965 m. Irena šeima persikėlė į JAV ir apsigyveno Cicero, IL. Tik tiek džiugu, kad Irena spėjo išmokyti savo vaikus ir išleisti į gyvenimą, iki piktos ligos ją nuvarė į kapus. A.a. Irena buvo darbšti, veikli, didelė patriotė. Visi vaikai gražiai klabia lietuviškai.

Ant. Repšienė

A. A. E. A.
RAMUTĖ ROMA BUTKIENĖ
Malinauskaitė

Gyveno Justice, IL. anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1996 m. liepos 18 d., 5:25 val. ryto, sulaukusi 60 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 47 m. Nuliūdę liko: sūnūs Antanas, marti Cathy, Renius, marti Elena; anūkai: Stephanie, Jonathan, Tessa ir Alek Butkai. Velionė buvo žmona a.a. Vyto ir sesuo a.a. Algimanto Malinauskai.

A.a. Ramutė ilgus metus buvo savininkė „Club Roma“ Marquette Parko apylinkėje.

Velionė pašarvota sekmadienį, liepos 21 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer (arti Derby Rd.) Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 22 d. Po religinių apeigų laidojimo namuose 10:30 val. ryto, velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuodirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnūs, mairėliai, anūkai.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 800-994-7690.

Dėkojame visiems, kurie, dirigentui Vytautui Marijošui atsiskyrus su šiuo pasauliu, (+1996.II.17) apgaubė mus užuojauta per šermenis ir laidotuves ir guodė asmeniškai, gelėmis, telefonu, laiškeliais ir per spaudą.

Nuodirdžiai dėkojame už užrašytas šv. Mišias ir už aukas fondui, kurio dėka Vytauto Marijošaus vardu bus skatinami Lietuvos jaunuoliai eiti muzikos keliu.

Norime, kad visi, kurie ilgiau ar trumpiau bendravote su Vytautu Marijošiu žinotumėt, jog Jūs buvote gyvi — su įdomiausiu smulkmenom — mūsų brangaus Tėvo pasigeretinoj atmintį, ypatingai Jūs, su kuriais Jis bendravo muzikos ir teatro pasauly.

Visiems, kurie kartu su mumis išgyvenate netektį, kartojame šodnius, kurie rytą po mūsų brangaus Tėvo mirties, mumis teikė paguodos per psalmę Mišiose, „Tegu Tau, Aukštaišias, mano muzika skamba“.

Elona Marijošaitė-Vaičiūnė, Marijus Marijošius, Gražina Marijošaitė-Soc. Ignė Rimas Vaičiūna, Aldona Šileikytė-Marijošienė Gintaras, Vaida, Marius, Dainius, Vydas

DAR VIENAS PAMINKLAS
PUOŠIA ŠV. KAZIMIERO
KAPINES

Šių metų gegužės 27 d., Mirusiųjų prisiminimo dienoje, buvo pašventintas a.a. Irenos Pranskevičienės paminklas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje. A.a. Irena išsiskyrė iš šio pasaulio 1995 m. liepos 10 d. Kadangi vyras Stasys birželio 3 d. vyko į Lietuvą, tai norėjo pašventinti paminklą Kapų puošimo dieną. Šventinimo apeigos buvo labai kuklios. Jas atliko Brighton Parko parapijos vikaras F. Kireilis. Dalyvavo šeimos nariai: vyras Stasys, sūnus Gediminas, duktė Danutė su vyru ir 4 metų dukrelė ir jauniausias sūnus Edvardas su žmona, Jūrų šaulių Klaipėdos šauliai, kuriems velionė priklausė, ir nedidelis būrelis artimiausių draugų. Paminklas tikrai puošnus: pilko ir juodo granito su religiniais bei tautiniais motyvais. Po apeigų visi buvo pakviesti pietums į „Mabanka“ valgyklą.

Velionė gimė 1932 m. birželio 29 d. Netoli Saudargų miestelio, prie Nemuno, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Bet Irenai neilgai teko džiaugtis gimtine ir žavinguoju Nemunu. 1944 m. rusams grįžtant į Lietuvą, jos šeima traukėsi į vakarus. Nelaimė įtikino, kad Irena susirgo ir buvo paguldyta į ligoninę. Tuo tarpu jos šeima buvo grąžinta į namus. Nuo to laiko Irena buvo atskirta nuo savo tėvų, kurių jau niekad nesutiko. Išėjusi iš ligoninės, užaugo tarp lenkų. Vėliau sužinojo, kad jos dvi pusėsėrės gyvena Kanadoje, tai ir į jį ten nuvyko. Čia susipažino su toku pat pabėgėliu nuo komunistų Stasiu Pranskevičium ir sukūrė šeimą. Vėliau, apie 1965 m. Irena šeima persikėlė į JAV ir apsigyveno Cicero, IL. Tik tiek džiugu, kad Irena spėjo išmokyti savo vaikus ir išleisti į gyvenimą, iki piktos ligos ją nuvarė į kapus. A.a. Irena buvo darbšti, veikli, didelė patriotė. Visi vaikai gražiai klabia lietuviškai.

Ant. Repšienė

A. A. E. A.
RAMUTĖ ROMA BUTKIENĖ
Malinauskaitė

Gyveno Justice, IL. anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1996 m. liepos 18 d., 5:25 val. ryto, sulaukusi 60 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 47 m. Nuliūdę liko: sūnūs Antanas, marti Cathy, Renius, marti Elena; anūkai: Stephanie, Jonathan, Tessa ir Alek Butkai. Velionė buvo žmona a.a. Vyto ir sesuo a.a. Algimanto Malinauskai.

A.a. Ramutė ilgus metus buvo savininkė „Club Roma“ Marquette Parko apylinkėje.

Velionė pašarvota sekmadienį, liepos 21 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer (arti Derby Rd.) Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 22 d. Po religinių apeigų laidojimo namuose 10:30 val. ryto, velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuodirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnūs, mairėliai, anūkai.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 800-994-7690.

Dėkojame visiems, kurie, dirigentui Vytautui Marijošui atsiskyrus su šiuo pasauliu, (+1996.II.17) apgaubė mus užuojauta per šermenis ir laidotuves ir guodė asmeniškai, gelėmis, telefonu, laiškeliais ir per spaudą.

Nuodirdžiai dėkojame už užrašytas šv. Mišias ir už aukas fondui, kurio dėka Vytauto Marijošaus vardu bus skatinami Lietuvos jaunuoliai eiti muzikos keliu.

Norime, kad visi, kurie ilgiau ar trumpiau bendravote su Vytautu Marijošiu žinotumėt, jog Jūs buvote gyvi — su įdomiausiu smulkmenom — mūsų brangaus Tėvo pasigeretinoj atmintį, ypatingai Jūs, su kuriais Jis bendravo muzikos ir teatro pasauly.

Visiems, kurie kartu su mumis išgyvenate netektį, kartojame šodnius, kurie rytą po mūsų brangaus Tėvo mirties, mumis teikė paguodos per psalmę Mišiose, „Tegu Tau, Aukštaišias, mano muzika skamba“.

Elona Marijošaitė-Vaičiūnė, Marijus Marijošius, Gražina Marijošaitė-Soc. Ignė Rimas Vaičiūna, Aldona Šileikytė-Marijošienė Gintaras, Vaida, Marius, Dainius, Vydas

DRAUGAS, šeštadienis, 1996 m. liepos mėn. 20 d.

KRYŽIUS
KUN. J. ZDEBSKIUI

Birželio 15 d. Šlavantuose, kur 1973-1984 metais klebonavo 1986 vasario 5 d. žuvęs kunigas Juozas Zdebskis, seniūnija ir tikintieji surengė šio iškilaus Lietuvos Bažnyčios vyro minėjimą. Šlavantų šv. Mergelės Marijos Aplanymo bažnyčioje aukotos šv. Mišios, kurias, gausiai dalyvaujant parapijiečiams, kun. J. Zdebskio dvasios vaikams, svečiams iš Kauno, Vilniaus, Alytaus, Druskininkų ir

kitur, koncelebravo Šlavantų klebonas Pranas Perlaitis kunigai Petras Našlėnas, kan. Jonas Baranauskas, mons. Alfonsas Svarinskas, Lazdijų dekanas kan. Gvidonas Dovidaitis, kun. Petras Sitka, kun. Robertas Grigas, kun. Vytautas Vaičiūnas. Po šv. Mišių šventoriuje pašventintas atminimo paminklas — juodo marmuro kryžius su Zdebskio nuotrauka ir iškaltomis mintimis: „Palaiminta kancėja, kuri atveria akis tiesai“.

(„Bažnyčios žinios“, Nr. 12)

A. A. A. VLADAS ŠULSKIS

Gyveno Chicagoje, Garfield Ridge apylinkėje. Mirė 1996 m. liepos 18 d., 10:35 val. ryto, sulaukęs 77 metų.

Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Azutėnų kaime. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: žmona Elina, sūnūs: Walter A., Andrius, marti Anne; anūkai: Jason, Kathy, Marcus, Kurt; daug giminių, sūnėnų ir dukterėčių Lietuvoje.

Velionis pašarvotas sekmadienį, liepos 21 d. nuo 2 iki 9 v.v. Richard Midway laidojimo namuose, 5749 Archer Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 22 d. Iš laidojimo namų 8:45 val. ryto bus atlydėtas į St. Camillus bažnyčią, 55 Ave. ir Lockwood, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuodirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, marti, anūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Richard Midway Funeral Home. Tel. 312-767-1840.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudekis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

4330 So. California 4605 So. Hermitage
ALL PHONES
1-312-523-0440

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME FUNERAL DIRECTORS

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS
CICERO, 1424 S. 50 AVENUE
WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK
CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES
1-708-652-5245

VISIT ISRAEL—LAND OF PROMISE A CHRISTIAN TOUR MINISTRY

\$1,895.00 (plus tax/tips)
Based on double occupancy
\$1,695.00 children under 12

Departure: Chicago O'Hare International Airport

INSPIRATIONAL TOUR
PROPHECY & HEALING CONFERENCE
NOVEMBER 11-20, 1996
WITH DR. SUMRALL SONS & STEVE MUNSEY

Includes: Round-trip airfare from Chicago O'Hare
Deluxe Hotels; 2 bountiful meals daily.
Entrance fee to major Biblical sites.
Complete comprehensive tour with qualified guides.
Holy Land Teaching Study guide

Communion at the Garden Tomb
Excursion on the Sea of Galilee
Farewell fellowship dinner
Transfer and portage
Limited accident insurance
Optional tour to Masada

LESEA CHRISTIAN TOURS
Tel. 800-685-3732 Tel. 812-332-2784

COHOST: RAMA ALMNAUSKAS, MINISTER
P.O. Box 7721
Bloomington, IN 47407
ALL MAJOR CREDIT CARDS ACCEPTED

Dėkojame visiems, kurie, dirigentui Vytautui Marijošui atsiskyrus su šiuo pasauliu, (+1996.II.17) apgaubė mus užuojauta per šermenis ir laidotuves ir guodė asmeniškai, gelėmis, telefonu, laiškeliais ir per spaudą.

Nuodirdžiai dėkojame už užrašytas šv. Mišias ir už aukas fondui, kurio dėka Vytauto Marijošaus vardu bus skatinami Lietuvos jaunuoliai eiti muzikos keliu.

Norime, kad visi, kurie ilgiau ar trumpiau bendravote su Vytautu Marijošiu žinotumėt, jog Jūs buvote gyvi — su įdomiausiu smulkmenom — mūsų brangaus Tėvo pasigeretinoj atmintį, ypatingai Jūs, su kuriais Jis bendravo muzikos ir teatro pasauly.

Visiems, kurie kartu su mumis išgyvenate netektį, kartojame šodnius, kurie rytą po mūsų brangaus Tėvo mirties, mumis teikė paguodos per psalmę Mišiose, „Tegu Tau, Aukštaišias, mano muzika skamba“.

Elona Marijošaitė-Vaičiūnė, Marijus Marijošius, Gražina Marijošaitė-Soc. Ignė Rimas Vaičiūna, Aldona Šileikytė-Marijošienė Gintaras, Vaida, Marius, Dainius, Vydas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nuolatinis gerų darbų ir krikščioniškos veiklos rėmėjas, prel. Juozas Prunskis su pagalba vėl atėjo ateitininkams jaunimui Lietuvoje, paaugodamas net 3,000 dolerių, už kuriuos Ateitininkų federacijos fondo valdyba taria nuosirdžiausią aciu.

JAV LB Lemonto apylinkės valdybos ruošiamą gegužinė vyks rugsėjo 8 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro apylinkėje, Lemonte.

Leonas Kuraitis, Juozas Masilionis, Bronius Juodelis, Joana Stoškus, Halina ir Zigmas Moliejai, Ona Gradinskienė, Vanda Jautokaitė, Elena Baltrušaitienė, Angelė Gecevičienė, J. Bubnys, Valda Paškus – tai vis malonūs „Draugo“ skaitytojai, atsiliepę ir prašymą padovanoti laimikių dienraščio pobūviui gamtoje, kuris bus jau kitą sekmadienį, liepos 28 d. Būtime labi dekinę, jei ir Jūs „lašelį“ papildytų tą „laimės šulinėlį“, iš kurio taip mėgsta laimėjimų semtis ir vyresni, ir jaunesni.

Sekmadienį, rugsėjo 8 d., nuo 11 val. r. iki sutemų, Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija ruošia iškylą Marquette Parke, prie 70-tosios ir California gatvių. Į linksmes išjungs ir šioje apylinkėje esančios institucijos bei organizacijos: Šv. Kryžiaus ligoninė, Šv. M. Marijos Gimimo parapija, Maria aukštesnioji mokykla, Jaunimo centras, Šv. Kazimiero kongregacijos seselės, vienintelis lietuvių užsienyje dienraštis „Draugas“. Kviečiami visi lietuviai, iš arti ir toli, pasižymėti šią datą ir pasilinksminime dalyvauti. Jeigu norite daugiau informacijų, skambinkite valdybos pirmininkui Juozui Bagdziui, 434-3713.

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas paremti našlaičius, invalidus vaikus ir daugiaaukštes šeimas Lietuvoje: dr. Rimvydas Sidrys \$240 tęsia metinę našlaičių paramą; dr. Rasa McCarthy – 20 porų naujų batų. Labai aciu! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tel. (847) 537-7949. TAX ID #36-3003339.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimams. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747.

Advokatas Vytas Misiulis
79 W. Monroe, Suite 1300,
Chicago, IL 60603
IMIGRACIJOS KLAUSIMAI
Vizos pratęsimo, „žalios kortelės“ gavimo, ir t.t. Konsultuoja ir padeda sutvarkyti dokumentus. Valandos pagal susitarimą. (312) 775-5752

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(+ bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel. 312-582-4500
64325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4666
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9 v.r. – 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Skalsus lietutis šią savaitę gausiai palaistė tėvų marijonų sodybos Čikagoje pievas ir medžius, kad viskas būtų gaivu, žalia ir pavėsinga, kai suplauks į tą sodybą minių minios (bent taip norime tikėti...) sekmadienį, liepos 28 d., i „Draugo“ vasaros šventę gamtoje. Kviečiame visus – iš arti ir toli. Prašome atvykti ir senesni mūsų tarpe apsigyvenusius lietuvius iš tėvynės – jie nuosirdžiai laukiami, juo labiau, kad net toli važiuoti nereikia, pobūvis vyks čia pat, Čikagoje, prie „Draugo“ pastatų. Susipažinkite su vieninteliu užsienio lietuvių dienraščiu, susidraugaukite su „Draugo“.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, liepos 24 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus kalbama tema – „Natūralus maistas – gera sveikata“. Kalbės gydyt. stomatologė Aldona N. Blaždžiūnienė. Bus trumpa apžvalga ir vaizdajuostelė. Visi maloniai kviečiami ir laukiami praleisti laiką vėsinamoje patalpoje, pabendrauti, pasiklausti naudingos paskaitos, kartu papietauti. Atvykite!

„Žiburio“ orkestras gros šokiams „Artimo meilės meno“ pokylyje rugsėjo 7 d., 6 val. vakare, kuris įvyks „The Art Institute of Chicago“ rūmuose, S. Michigan Ave. ir East Adams str. kampe. Pokylio metu bus traukiama laimėjimų dovanos, kurių tarpe yra net dviejų asmenų kelionės bilietai į Vilnių ir atgal. Visuomenė yra maloniai kviečiama praleisti neužmirštą vakarą ir tuo pačiu pagelbėti Lietuvos džiovininkams. Užsakymai vakarais telefonu 708-442-8297.

x TRANSPAK praneša: „Iš viso šių metų sausio mėn. Lietuva eksportavo prekių už 984 milijonus litų arba 36% daugiau nei pernai sausį, o importavo už 1,062 milijardus litų, arba 25% daugiau“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 60 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite REMAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Kepta duona su česnakais, sumuštiniai su sūriu, nuotai, kungumizika penktadieniais ir šeštadieniais „Gintaro“ klube nuo 10 val. vakaro. Viskas nemokamai! Laukiame jūsų!

x Pirkiau L. Enciklopediją (visus 37 t.). Siūlyti: Tel. (312) 561-4420, Metys Valiukenas.

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į Teresę Lesniauskienę, tel. 847-526-0773.

x DĖMESIO VIDEO! APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629

TEL.: 312-585-9500

PAVASARIO LAIMĖJIMAI DRAUGO FONDE

Jau kelis kartus skyręs maisto siuntinių laimėjimus Draugo fondui Transpak siuntinių Lietuvą įstaigos savininkas Romas Pukštys, ir šių metų pavasario vajuje, birželio mėnesį į fondą įnešusiems po 100 dolerių, pasiskyrė 5 maisto siuntinius į Lietuvą.

Šių laimėjimų traukimas buvo atliktas š.m. liepos 15 dieną „Draugo“ patalpose, dalyvaujant TRANSPAK savininkui Romui Pukščiui, „Draugo“ vyr. redaktoriui Danutei Bindokienei ir Draugo fondo direktorių tarybos pirmininkui

Broniui Juodeliui.

Laimėtojai yra: Lucy Kikilas, Kenosha, WI; Los Angeles DF komitetas, CA; Gražutė Sirutienė, Santa Monica, CA; Vincas Šalčiūnas, Port St. Lucie, FL; Irena Ulpaite, Dorchester, MA.

Visiems laimėjusiems yra pasiūstyti pranešimai, kad jie Transpak įstaigai nurodytų šių siuntinių gavėjus Lietuvoje.

Draugo fondas sveikina laimėtojus ir dėkoja Transpak savininkui Romui Pukščiui už dovaną pavasario vajuje.

Fondo išdininkas

Akimirka iš Jaunųjų ateitininkų stovyklos Dainavoje. Rytas. Dūdos signalas keltis. Visos mergaitės ir berniukai susirinkę prie savo barakų mankštai. Pasigirsta šūkis, „Labas rytas, mergaitės!“ Nuo kalnelio mergaitės mandagiai šūkteli atgal: „Labas rytas, berniukai! Kaip išmiegojot?“ Po momento grįžta atsakydamas „Blogai!“ Mergaitės susidomėjusios teiraujasi „Kodel?“ Tuojau atdunda berniukų atsakymas „Jūs per daug plepat!“ Visi gardžiai juokiasi.

A. K. Norkus, Aurora, IL, kartu su prenumeratoro mokesčiu, atsuntė „Draugo“ laikraščiu 100 dol. auką. Smagu žinoti, kad dienraštis nėra vienas, siunčia jam pagalbą draugai, kad jis nenutiltų. Nuosirdus aciu už dovaną.

x Kiekvieną šeštadienį Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., vyksta poilsio vakarai. Skamba lietuviška muzika. Pradžią 8 val. vak. Kviečiame visus! Rengėjai – Arūnas Augustaitis, 1019 Boxwood Dr. #409, Mt. Prospect, IL

x Anoniminis geradaris praneša „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, kad savo testamentu paskyrė \$2,000 „Saulutei“. „Saulutė“, nuosirdžiai dėkoja už paramą skurstantiems vaikučiams Lietuvoje. Aciu! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tel. (847) 537-7949 arba (847) 541-3702. TAX ID #36-3003339.

x ŽEMĖ L PRODUCTIONS praneša, jog po ilgų ir sunkių derybų visos mūsų radijo laidos grąžinamos į seną, įprastinį, rytinį laiką. Nuo š.m. balandžio 29 d. klausykites mūsų laidų kasdien nuo 10 iki 11 v.r. per WNDZ radijo stotį 750 AM bangomis. Darbo dienomis siūlome informacinę STUDIJĄ R, šeštadieniais istorinę VERSMĘ, o sekmadieniais kultūrinę-pramoginę radijo laidą VAIRA. WNDZ dirba 5,000 vatų pajėgumu ir laisvai pasiekia Illinois, Indiana, Michigan bei Wisconsin lietuvius. Visais radijo reikalais, įskaitant komercinius skelbimus, mirties pranešimus bei organizacijų žinutes, kreipkitės adresu: ŽEMĖ L PRODUCTIONS, LITHUANIAN NEWS RADIO 750, P.O. BOX 1161 OAK PARK, IL 60304, o redakcijos tel. 708-386-0556.

ŽEMĖ L PRODUCTIONS – vienintelis radijo informacinis tinklas aptarnaujantis išeiviją 7 dienas per savaitę. Pasiklauskite!

Visos pamokos Jaunųjų ateitininkų stovykloje įdomios, bet jei tik užklausite vaikų kokia pamoka jiems labiausiai patinka, visi tuojau pat chorą atsako „menas! menas! O toje pamėgtoje meno pamokoje suklijasi visų pažįstama mok. Teresė Beržinskienė, kurios žiursto kišenės pilnos meno reikmenų ir kurios darbo kambaryje kunkuliuoja kūryba.

x Per Mildą Saudargienę, Daytona Beach, Florida, „Saulutė“ gavo amerikietiško skautų devanotą 80 porų naujų batų, kuriuos jau pasiuntė apavo reikalingiems Lietuvai. Labai aciu! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

x „PENSININKO“ žurnalą, kurį leidžia JAV LB Soc. Reikalų Taryba, red. Karolis Milkovaitis, galima užsiprenumeruoti adresu: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-476-2655. Prenumerata metams: JAV-bėse \$15, kitur \$25. Išeina 8 kartus per metus. Tai vertinga dovana įvairiomis progomis.

x Pigiausi telefoniniai ryšiai su Lietuva. Pastovūs įkainiai 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę. Į Lietuvą – tik 85 centai už minutę. Galite skambinti bet kur už JAV ribų. Nereikia persirašyti iš vienos firmos į kitą. Naudojate specialų kodą. Jokius papildomus mėnesinių mokesčių. Kreipkitės lietuviškai pirmą, ketvą, 8-10 v.v. atstovybės telefonu 708-386-0556.

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę ir vairavimo leidimą (DRIVER'S LICENSE). Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

x Dėmesio keliaujantiems į Lietuvą! Patikimas, sąžiningas žmogus gali jus pasitikti oro uoste ir pageidaujant, suteikti transportaciją Lietuvoje. Dėl informacijos skambinti: Povilui Višinskui nuo 9 v.v. iki 12 nakties Lietuvos laiku, tel. 011-370-2-75-20-27.

x Prieš užsakydami paminklą, apšaukite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidautas. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

Partizanų kvartetas repetacijos metu. Iš kairės: sol. Vincentas Kuprys, Antanas Lukša, Vytautas Balsys, Antanas Paulavičius ir Vladas Šiukšta.

ANTRASIS PARTIZANŲ KONCERTAS

Pernai mus aplankė Lietuvos partizanų dainininkų grupė „Šilas“. Nors jie nebuvo pirmos klasės dainininkai, bet savo dainomis perdavė Lietuvos žmonių ir partizanų kančias, kovojant prieš okupantus bei jų sebrus. Dainos plaukė iš sužeistų širdžių į mūsų širdis, taip pat kovojusių dėl Lietuvos laisvės, tik kitais metodais.

Po partizanų, daug asmenų teiravosi, kaip lietuviška visuomenė galėtų sušelpiti partizanų ir palengvinti jų varginą gyvenimą, nes LDDP kontroliuojama Lietuvos Vyriausybė mažai jais rūpinasi ir dar daro įvairius sunkumus, atgauti nuosavybes. Marija Remienė pasitarusi su Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų vedėja Birute Jasaitiene, sukvietė asmenis pasitarimui šiuo klausimu. Iš šito pasitarimo ir buvo įkurtas Lietuvos Partizanų globos fondas, kuris išsilaiko tik gerasirdžių aukotojų dėka.

Surinkti pinigai yra persiunčiami partizanų vadovybei, kuri veda griežtą atkaklų ir teikia pašalpą labai joms reikalingiems asmenims. Yra atvejų, kai mirus buvusiam partizanui-tremtiniui ar jo šeimos nariui, neturima pinigų palaidojimui. Šis fondas tuo atveju pasiūnia auką daliniam išlaidų apmokėjimui.

Jau yra persiūta 36,000 dolerių. Tai gerasirdžių mūsų tautiečių aukos.

Reikia pasidžiaugti kad Lietuvių tautos fondas partizanų šelpai perdavė 10,000 dolerių. Tai gražus įvertinimas asmenų, kurie gulėdavo savo jaunas gyvybes arba kentėjo okupanto kankinimais, kad iškovotų Lietuvai laisvę. Reikia tikėti, kad ir kiti fondai bei organizacijos paseks Tautos fondo gerasirdingumo pėdomis ir savo aukomis rams nukentėjusius, išvargintus grįžusius tremtinius.

Lietuvos partizanai-tremtiniai, norėdami atsidėkoti aukotojams ir tuo pačiu priminti tiems asmenims, kurie dar neaukojo, atvyksta į Ameriką su antru koncertu. Šią dainininkų grupę suorganizavo partizanų tremtinys Vytautas Balsys. Grupė susideda iš keturių dainininkų. Prie jų dar prisijungė muzikos solistas Vincentas Kuprys, buvęs tremtinys, ir ruošia šio kvarteto dainininkus ateinančiam koncertui. V. Kuprys taip pat dainuos solo partijais.

Dainininkų grupę sudaro: Vytautas Balsys, Antanas Lukša, Antanas Paulavičius ir Vladas Šiukšta. Koncertą globoja Chicago Lietuvių partizanų globos fondo valdyba, su Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos pirm. Birute Jasaitiene. Koncertą administruoja Marija Remienė ir visais koncerto

reikalais kreiptis į ją. Koncertas numatomas šiose vietovėse: Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Cicero, Jaunimo centre, Detroito, Toronto, St. Petersburgo, Los Angeles, ir Denver, CO.

Koncertai prasideda nuo spalio 20 d. ir tęsiasi iki Lapkričio 16 d. Vietovės, norinčios pasikviesti dainininkus, turi susiršti su Marija Remiene, telef.: 1-708-562-1448.

Visas gautas pelnas bus panaudotas tolimesniam partizanų šelpimui. Tikime, kad lietuviškoji visuomenė gausiai atsilankys į šį, aukšto lygio koncertą, juk kvarteto dainininkus ruošia muzikas V. Kuprys.

A. Paužuolis

TINKAMA PABAIGA

Kaip yra įprasta ir tinkama, mes įvairiomis progomis susirenkame į bažnyčią kartu pasimelsti, ar tai būtų minėjimų ar jubiliejų proga, tautos šventėms ir t.t. Sekmadienį, liepos 7 d., tikintieji rinkosi į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje buvo aukojamos padėkos Mišios šokių šventės proga.

Erdivi, puiki bažnyčia buvo pasirodusi savo parapijiečiams ir svečiams priimti. Bažnyčia savo švarumu blizgėjo. Altorių puošė įvairių spalvų gėlės. Saulutės spinduliuose vitražai spindėjo gliomis spalvomis.

Prieš pradėdant šv. Mišias, netoli bažnyčios durų pasirodė trys patarnautojai. Pirmasis nešė kryžių, o kiti du nešė žvakes. Jie iškilmingai įvedė šv. Mišių celebrantą kleboną kun. Joną Kuzinską ir svečią iš Lietuvos, kun. Arvydą Liepą. Šv. Mišių aukoje taip pat dalyvavo kan. Vaclovas Zakarauskas.

Parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, prisidėjo prie šv. Mišių iškilmingumo, didingai ir gražiai giedodamas įvairias giesmes. Muz. Ričardas Sokas praturtino šv. Mišias, lydamas chorą vargonais. Šie pasiaukoję žmonės susirinko, nors ir atostogų metu, kad galėtų prisidėti prie pamaldų iškilmingumo.

Kun. Kuzinskas savo gražiai pritaikytame pamokale priminė mūsų tautos sunkią naštą per komunizmo okupaciją ir galimybę ją pergyventi, Kristaus žodžiuose. „Mano jungas švelnus, o mano našta lengva“. Jis taip pat priminė, kad mūsų naštos vargai prasiskleidė į džiaugsmą, kai prieš dvejus metus Lietuvoje dainų, šokių šventė buvo švenčiama laisvėje.

Šv. Mišių auka buvo iškilmingai nešama nuo bažnyčios priangio. Svečiai-šokėjai iš Panevėžio organizacijos „Krantas“ atstovai. Kiekvienas atvykusiųjų čia prisistatė, o A. Kezys juos apdovanojo. Palinkėta geros kelionės per Atlantą ir dar daug gražių metų tautinių šokių srityje.

Iš svečių pusės kalbėjo vadovė Z. Rimkuvienė, kuri pabrėžė, kad buvo sujudinta tokiu gražiu priėmimu ir dėmesiu. Ji užtikrino, kad dar ir toliau darbuosis tautinių šokių populiarinime.

Ši vakaronė negalėjo ilgai tęstis, nes laukė autobusas, kuris vežė svečius į jų apsiėjimo vietovę, o rytojaus dieną jie jau pajudėjo atgal į Lietuvą.

E.Š.

ATSISVEIKINTA SU „GRANDINĖLE“

„Galerijos“ patalpose, esančiose Stickney miestelyje, vakarais nuo Čikagos, paskutinėmis savaitėmis buvo nemaža pobūvių. Čia savo spektaklį parodė Vilniaus „Lėlių“ teatro aktorė Ona Pučkoriūtė; įvyko susitikimas su Lietuvos Kultūros ministru Juozu Nekrošium (jo metu svečias pasikaitė ir savo kūrybos eilėraščiu); o štai liepos 12 d. surengtas atsisveikinimo vakaras su jaunaisiais Panevėžio tautinių šokių grupės „Grandinėles“ šokėjais.

„Grandinėles“ grupės šokėjai, kaip žinome, turėjo bene daugiausia pasirodymų Čikagoje ir apylinkėse. Jie čia susilaukė gražių įvertinimo žodžių, isigijo nemažų draugų.

Tad nenuostabu, kad susitikime „Galerijoje“ vėl buvo išsakyta nemaža komplimentų jauniesiems šokėjams bei jų vadovei – Zitai Rimkuvienei. Svečius iš Panevėžio sveikino A. Kezys ir naujai į šį kraštą atvykusiųjų organizacijos „Krantas“ atstovai. Kiekvienas atvykusiųjų čia prisistatė, o A. Kezys juos apdovanojo. Palinkėta geros kelionės per Atlantą ir dar daug gražių metų tautinių šokių srityje.

Kai esame nepatenkinti patys savimi, tada ir su kitais norime bartis.

Anonimas